

Het webinar begint over 60 seconden

#wvgrip

Het webinar begint over 30 seconden

#wvgrip

Het webinar begint over 10 seconden

#wvgrip

De achtste week van Grip op Informatie

*26 oktober, 9 t/m 16 november
2023*

#wvgrip

Programma

9 t/m 16 november 2023
de achtste week van
Grip op Informatie #wvgrip

[Aanmelden op vng.nl](#)

13 bijeenkomsten / ruim 30 sprekers

Tijdens de achtste week van grip op informatie wordt door middel van verschillende webinars aandacht gevraagd voor de thema's die gekoppeld zijn aan de Wet open overheid en de Archiefwet.

Het programma in vogelvlucht

De titels zijn klikbaar en verwijzen naar meer informatie op de website

Donderdag 26 oktober 2023

10.00 - 11.00 Inloopsprekuren achtste week van Grip op informatie
Doelgroep: Eenieder met interesse in de Week van Grip op Informatie

Donderdag 9 november 2023 Themadag: Wet open overheid

09.00 - 10.00 **De Woo-index: stand van zaken**
Doelgroep: Woo-projectleiders en -coördinatoren

11.00 - 12.00 **De gebrekkige openbaarheid**
Doelgroep: Woo-projectleiders en -coördinatoren

15.00 - 16.00 **Goed contact bij journalistieke Woo-verzoeken: 'behulpzaamheid' en 'meewerken' in de praktijk**
Doelgroep: Juristen, Woo-coördinatoren, Communicatie-adviseurs

Maandag 13 november 2023

10.00 - 11.00 **Dataplatform, wat is het, wat kunt u ermee en hoe behoudt u overzicht?**
Doelgroep: Architecten, Managers en medewerkers informatiemanagement

15.00 - 16.00 **Toekomstgericht werken aan tekstberichten- en emailarchivering**
Doelgroep: CIO's, Managers informatiemanagement

Dinsdag 14 november 2023

09.00 - 10.00 **Overheidscommunicatie en openheid: wat is uw grondhouding?**
Doelgroep: Communicatieadviseurs

11.00 - 12.00 **De wet open overheid: actieve openbaarmaking**
Doelgroep: Woo-projectleiders en -coördinatoren

12.30 - 13.30 **E-mail en tekstberichten bewaren of vernietigen? Masterclass over Privacy**
Doelgroep: Juristen, Managers en medewerkers informatiemanagement

Woensdag 15 november 2023

11.00 - 12.00 **E-mailarchivering capstonemethodiek: welke oplossingen zijn er?**
Doelgroep: Managers en medewerkers informatiemanagement

15.00 - 16.00 **De wet open overheid: Vanuit bestuurlijk perspectief**
Doelgroep: Woo-projectleiders, directeurs, bestuurders

Donderdag 16 november 2023

11.00 - 12.00 **Tips voor TEAMS**
Doelgroep: Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen

14.00 - 15.00 **E-depot in lijn met Common Ground**
Doelgroep: Architecten, Managers en medewerkers informatiemanagement, archivarissen

'Fijn dat er nadruk lag op de klant.'
Webinar Wet open overheid en transparant taalgebruik naar inwoners, zevende week van Grip 2023

'Het idee om vanuit een kerngroep meerdere actiegroepen aan te sturen sprak me erg aan.'
Digitale sessie voor projectleiders Woo, zevende week van Grip 2023

Aanmelden? www.vng.nl

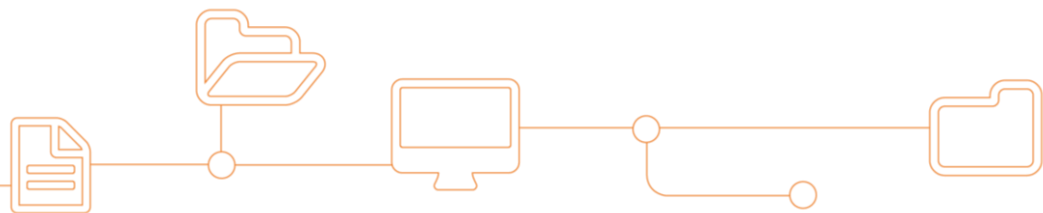

De gebrekkige openbaarheid

9 november 2023

#wvgrip

Sprekers

- **Serv Wiemers** (Directeur Open State Foundation en lid van het Adviescollege Openbaarheid en Informatiehuishouding (ACOI))
- **Maarten Marx** (Docent/onderzoeker aan de Universiteit van Amsterdam)
- **Guido Enthoven** (Oprichter van het Instituut Maatschappelijke Innovatie)

Manifest maatschappelijke coalitie

Over Informatie Gesproken

November 2022

4. Gebrekkige openbaarheid

Als een burger of journalist een verzoek doet om overheidsinformatie, duurt het gemiddeld bijna een halfjaar voordat deze informatie daadwerkelijk wordt verstrekt. Terwijl het in de meeste gevallen om overzichtelijke verzoeken gaat. Het overschrijden van termijnen is voor burgers vaak funest, maar bij de overheid - in de context van de Wet open overheid - eerder regel dan uitzondering. Het niet tijdig beschikbaar stellen van overheidsinformatie ondermijnt de transparantie en het toezicht op het overheidshandelen dat van essentieel belang is voor een goed functionerende democratie. Het is wenselijk dat actieve openbaarmaking vanuit een maatschappelijk perspectief wordt benaderd.

ONDERWERPEN NIEUWS AGENDA

Waar bent u naar op zoek?

[Home](#) / [Nieuws](#) / [Manifest 'Over informatie gesproken' overhandigd](#)

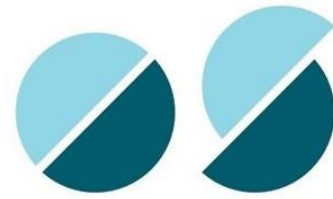
Manifest 'Over informatie gesproken' overhandigd

Nieuws

Gerelateerde onderwerpen
Informatiesamenleving

donderdag 14 september 2023

Eppo van Nispen tot Sevenaer overhandigde tijdens het iBestuurcongres het manifest 'Over informatie gesproken' aan Nathan Ducastel, directeur VNG-Realisatie. Met dit manifest verklaart de maatschappelijke coalitie dat ze de overheid wil helpen bij het verbeteren van de informatierelatie met burgers.

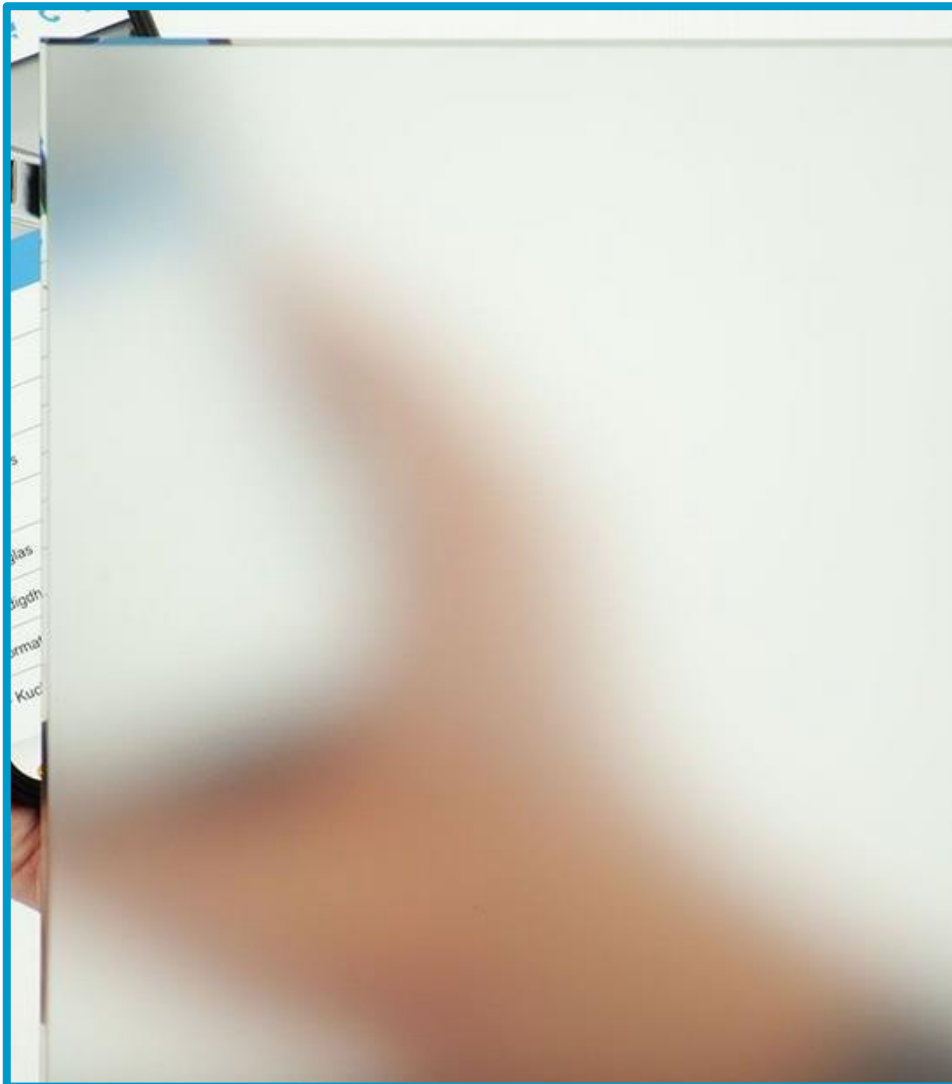

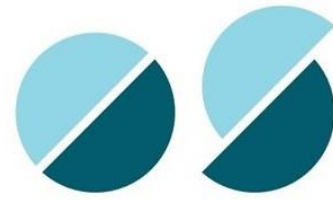
OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Gebrekkige openbaarheid

Achtste week van Grip op
Informatie – 9 november 2023

OPEN STATE FOUNDATION

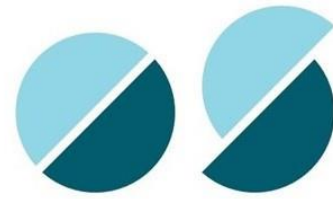
Open data, transparante samenleving

Inhoud:

1. Open State Foundation – een introductie
2. Maatschappelijke trends
3. Waarom open overheidsinformatie?
4. Hoe doet Nederland het dan?

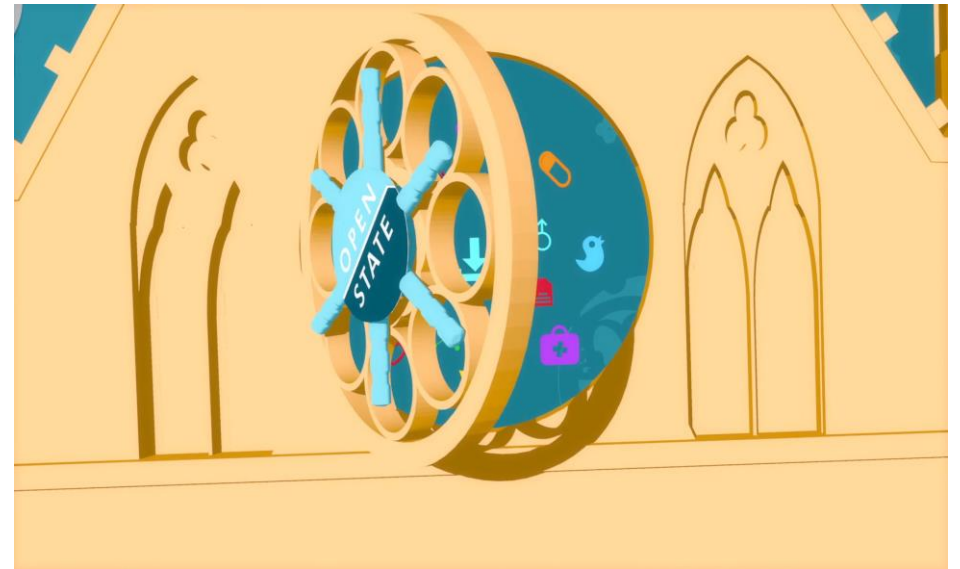
Serv Wiemers

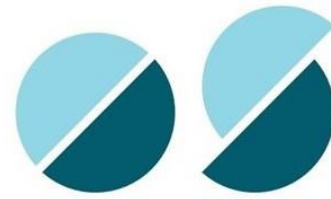

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

1. Open State Foundation een introductie

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Geschiedenis:

- Het Nieuwe Stemmen (2006) + Hack de Overheid (2008) = Open State Foundation (2012)

Missie:

- Bijdragen aan (digitaal) transparante overheid -> vitale democratie
- Ontsluiten informatie publieke instellingen als open data
- Bevorderen van hergebruik van die data
- *Transparante samenleving door middel van open data*

Hoe doet Open State dat:

- Alfa (bestuurskundig) & Bèta (programmeur)
- Rebel & partner

Middelen Open State:

- Pleitbezorging
- Developpen
- Advies

Bij de Tweede Kamerverkiezingen zijn zo'n 65.000 briefstemmen van 70-plussers niet meegeteld omdat ze niet op de juiste manier waren uitgebracht. Dat aantal is goed voor bijna één zetel.

De NOS en de Open State Foundation, een organisatie die zich inspireert aan een digitaal transparante overheid, onderzochten de processen-verbod vooropening van de briefstemmen. De meest gemaakte fout door de kiezers was dat de 'stempluspas' niet was meegestuurd. Daarnaast zat in veel enveloppen helemaal geen stembiljet.

Bij de einduitslag van de verkiezingen meldde de Kiesraad dat 0,29 procent van de briefstemmen ongeldig was verklaard. Er was echter niet bekeken of de briefstemmen er al afvielen voordat het tellen begon. Dat deel 'terzijde stemmen' blijkt nu 6 procent te zijn.

Verschil tussen 'terzijde gelegd' en 'ongeldig'

Bij het vooropenen van de briefstemmen controleerde elke gemeente of kiezers wel...

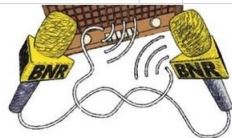
Een groeiend deel van oud-politici wordt lobbyist, en is daar niet transparant over

Het aantal ex-politici dat aan de slag gaat als lobbyist neemt toe, maar transparantie ontbreekt. Dat blijkt uit onderzoek van de Volkskrant en de Open State Foundation. 'De toegang tot de macht is ongelijk verdeeld.'

Wilco Dekker, Ariejan Korteweg en Erik Verwiel 22 oktober 2021, 17:00

de gretigheid die bij BNR doorklinkt nodigt uit tot luisteren

MEDIA 4-5

LUX ET LIBERTAS | ALGEMEEN HANDELSBLAD (1828) EN NIEUWE ROTTERDAMSE COURANT (1844)

DINSDAG 6 APRIL 2021 | OCHTENDNEDTIE

LOBBY

Toegang tot ministers vooral voor enkele grote bedrijven weggelegd

Zeventien grote bedrijven bezetten een derde van de agenda van bewindslieden, blijkt uit onderzoek van Open State Foundation.

Door onze redacteur **Wilmer Heck**

AMSTERDAM. Het was de verrassing van de vorige kabinetsformatie: het later fel bekritiseerde plan om de dividendbelasting af te schaffen. Wie nieuw onderzoek leest van Open State Foundation naar de lobby in Nederland is niet verbaasd dat het bedrijfsleven dit plan op de agenda wist te krijgen. Een klein aantal grote bedrijven blijkt buitensporig veel toegang tot Nederlandse bewindslieden te hebben.

Hoe beïnvloeding van de politiek in Nederland werkt is behoorlijk intransparant, zo bleek eerder uit onderzoek van Grieco, de anticorruptieclub van de Raad van Europa. In 2017 werd daarom afgesproken dat bewindslieden hun afspraken zo veel mogelijk zouden vastleggen op de online agenda van hun ministerie. Op de nieuwe website Openlobby.nl verzamelt de ngo Open State Foundation, opgericht om transparantie bij de overheid te bevorderen, alle afspraken en maakt ze doorzoekbaar.

Veruit de meeste gerapporteerde afspraken door bewindslieden - bijna de helft - blijken te zijn met bedrijven (26,6 procent) of bedrijfsorganisaties (20,5 procent). Binnen de groep van meer dan honderd ondernemingen die praten met bewindslieden

bestaat een selecte groep van zeventien grote bedrijven, waaronder Ahold, Air France-KLM, Facebook en KPN, die onevenredig veel toegang heeft. Deze zeventien bedrijven namen in de onderzoekperiode, van november 2017 tot november vorig jaar, bijna 30 procent van het totale aantal afspraken voor hun rekening.

Bellen met de minister

In het onderzoek legt een KLM-lobbyist uit dat de basis van het luchtvaartbedrijf behalve fysiek overleg ook nog regelmatig telefonisch contact met ministers heeft. Oud-minister van Financiën Jeroen Dijsselbloem (PvdA) pleit er in het onderzoek voor dat ook deze telefonische contacten voortaan worden vastgelegd, om zo de transparantie te vergroten. Dijsselbloem is tegenwoordig voorzitter van de Onderzoeksraad voor Veiligheid.

Sovieso valt er op het gebied van de transparantie veel te verbeteren. De verschillen tussen de ministeries bij het openbaar maken van afspraken zijn groot. Tegenover de 161 contacten die het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap rapporteert, staan er twaalf van het ministerie van Defensie en tien van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). Bij Defensie zou

Met oud-ministers die bij banken gaan werken heb je geen lobbyclub meer nodig, zij zijn dan bijna je lobbyist

Jeroen Dijsselbloem (Financiën, PvdA)

dat nog verklaard kunnen worden vanuit een noodzaak tot geheimhouding, bij LNV niet. Dijsselbloem wijst erop dat het hoge aantal afspraken bij dit ministerie niet kan kloppen. „LNV wordt platgelopen door de lobby van land- en tuinbouworganisaties, de agro-industrie en de groene lobby”, zegt hij in het onderzoek. Bovendien blijven de onderwerpen die worden besproken vaak geheim wanneer de afspraken wel bekend worden gemaakt.

In een reactie laat LNV weten meer afspraken met externe partijen te hebben gepubliceerd dan Open State Foundation meldt. Volgens de ngo kloppen haar cijfers weliswaar alleen wordt gekeken naar afspraken met belanghebbenden. LNV zegt externe partijen bij sommige gelegenheden niet te hebben gemeld, „omdat het aantal in die gevallen vaak groot was”. Onderzoeker Rosa Juffer van Open State Foundation noemt dit vanuit het oogpunt van transparantie „zeer verontwaardigd”. Het ministerie en de ngo gaan met elkaar in gesprek.

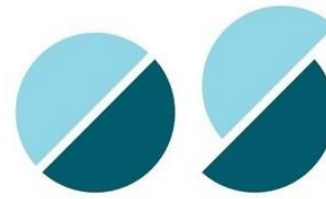
Draaideurconstructies

Ook enkele andere ministeries plaatsen vraagtekens bij de cijfers van Open State Foundation. Tegelijkertijd erkennen ze, net als LNV, dat het bijhouden van de openbare agenda beter kan. Het ministerie

van OCW, dat de meeste afspraken openbaar, zegt dat ook bij dat ministerie nog veel afspraken met externe partijen geheim blijven. Het geeft daarvoor redenen op als 'onevenredige benadeling van derden' en 'eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer’.

Oud-minister Dijsselbloem laat zich in het onderzoek kritisch uit over 'draaideurconstructies', waarbij bewindslieden overstappen naar het bedrijfsleven om vervolgens als lobbyist in de richting van de politiek te fungeren. Hij zag dit in zijn periode als minister van Financiën bij ex-politici die voor banken gingen werken. Het bekendste voorbeeld is oud-minister van Financiën Gerrit Zalm (VVD), die in 2007 naar de DSB Bank vertrok en daarna voor ABN Amro ging werken. „Dan heb je zelfs geen lobbyvereniging meer nodig, deze ex-ministers zijn dan bijna je lobbyist”, zegt Dijsselbloem hierover.

Doordat lang niet alle contacten worden gerapporteerd blijft de precieze toegang van het bedrijfsleven tot de bewindslieden onbekend. Op basis van zijn eigen ervaring stelt Dijsselbloem dat de werkelijke verhoudingen waarschijnlijk nog gunstiger uitpakken voor het bedrijfsleven ten opzichte van andere sectoren dan uit het onderzoek blijkt.

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

1848

Wij helpen je om grip te krijgen op politieke ontwikkelingen

Via het politieke dashboard blijf je op de hoogte van de voor jou relevante Kamerstukken en politieke agenda.

Ga direct naar de monitor →

Aleph - Open State Foundation

Search companies, people and documents

Datasets Investigations

Covid-19 Wob-documenten

Document libraries

Covid-19 Wob-documenten

Overview Source documents 170k Cross-reference 0 Search

Dates Entity type 1 selected Countries Languages

Documents X

More than 10,000 results Export

Name	Countries	Dates	Fol
Pagina 00479.pdf	-	2022-03-16 +1 More	ove
		2022-03-16 +1 More	ove

Waar is mijn stemlokaal?

Een stembureau bij jou in de buurt, zo gevonden

Alle stembureaus in Nederland

Filters: Openingstijden (Regulier (07:30 - 21:00)), Toegankelijkheid (Toegankelijk voor mensen met een lichamelijke beperking: Nee), Auditieve hulpmiddelen, Akoestiek geschikt voor slechthorenden

Kaart: Zoeken (bv. straat of postcode)

Zoek uw gemeente: bv. Amsterdam

Home Over deze website Data Inloggen

Open Spending

Bekijk en vergelijk de huishoudboekjes van lokale overheden

Amsterdam

Hoofdfuncties Lasten Email

2023 Realisatie Begroting

Begroting 2023 Vergelijken met Begroting Rotterdam Totaal begroting

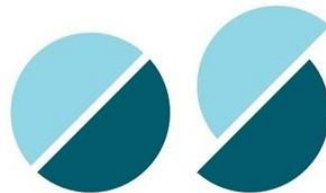
Home Data Voorbeelden Over FAQ Lijstjesme

Amsterdam / Begroting 2023 / Vergelijken met Begroting Rotterdam 2023

Realisatie	Begroting
Begroting Rotterdam 2023	€4.354.413.016,00
Bestuur en ondersteuning	
Begroting Amsterdam 2023	€1.650.926.040,00
Begroting Rotterdam 2023	€1.010.470.000,00
Veiligheid	
Begroting Amsterdam 2023	€233.879.000,00

Trends begroting (t.o.v. het geselecteerde jaar)

35 925 VII

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2022

Nr. 18

MOTIE VAN DE LEDEN SNELLER EN BROMET

Voorgesteld 28 oktober 2021

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

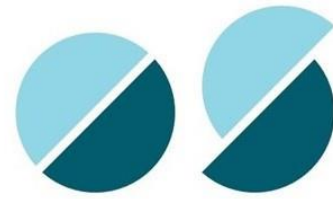
constaterende dat uit onderzoek van de Open State Foundation blijkt dat externe afspraken van bewindspersonen slecht worden bijgehouden, op sommige ministeries slechts tien afspraken in vier jaar tijd;

constaterende dat uit het onderzoek van Open State Foundation ook blijkt dat de toegang tot bewindspersonen onevenwichtig is omdat het bedrijfsleven vele malen vaker toegang heeft tot bewindspersonen dan ngo's;

overwegende dat in het buitenland tal van goede voorbeelden zijn van bewindspersonen en hoge publieke vertegenwoordigers die hun externe afspraken wel systematisch bijhouden in publiek toegankelijke agenda's;

van mening dat openheid over externe afspraken bijdraagt aan een nieuwe bestuurscultuur en aan het verbeteren van het vertrouwen in de overheid en de politiek;

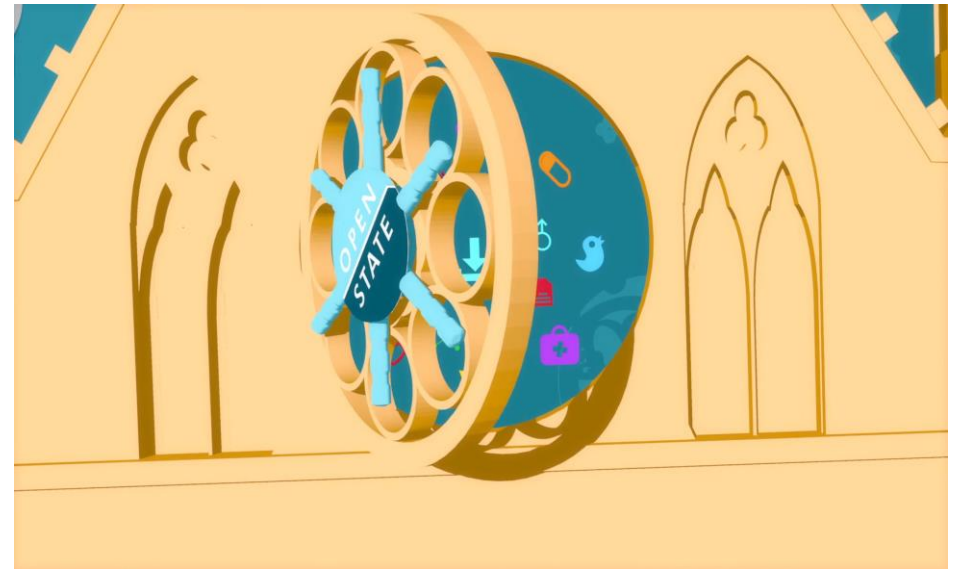
verzoekt de regering om in lijn met de Uitvoeringsrichtlijn openbare agenda's bewindspersonen de publieke agenda's van de bewindspersonen systematischer bij te houden door, tenzij er zwaarwegende redenen zijn

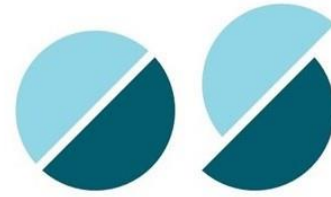
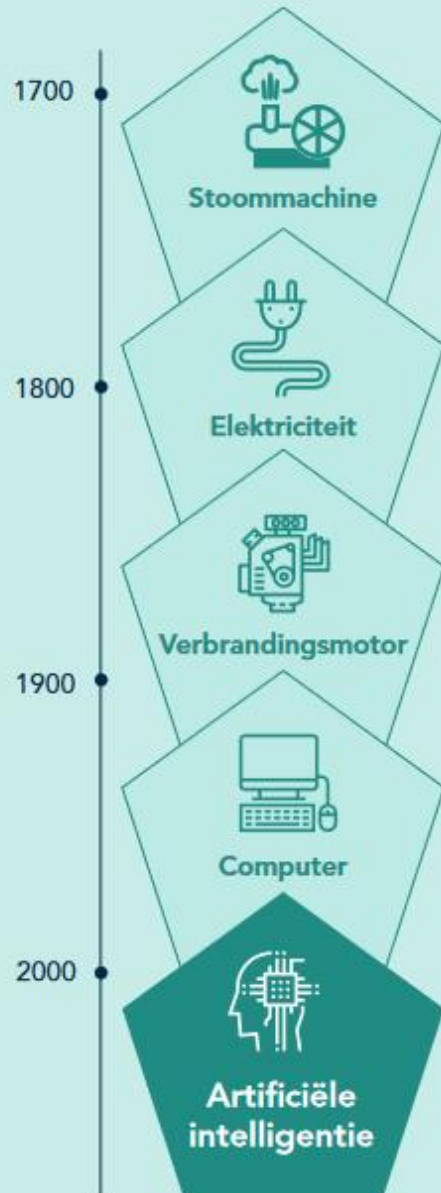
OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

2. Maatschappelijke trends

AI als systeemtechnologie

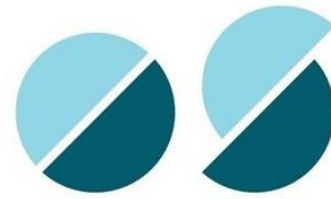

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Maatschappelijke trends - 1:

- Digitale revolutie (techniek)
- Push door coronapandemie
- Slimme algoritmen/AI – systeemtechnologie

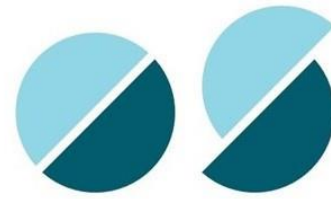

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Maatschappelijke trends - 2:

- Digitalisering/informatisering heeft tegenovergesteld effect: overheid weet steeds meer van burger; burger steeds minder van overheid
- Informatiedisbalans -> machtsdisbalans
- Nepnieuws als compensatie
- Kloof maatschappij
- Afnemend vertrouwen politiek, bestuur, overheid

OPEN STATE FOUNDATION

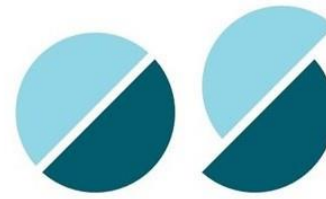
Open data, transparante samenleving

Maatschappelijke trends – 3:

- Toeslagenaffaire
- Geheugen minister-president (en z'n Nokia)
- Kramp bij overheid/vertrouwen van overheid in burger
- Bestuurscultuur: besef/behoefte nieuwe bestuurscultuur, nieuwe Woo

Maatschappelijke trends - 4:

- Ontzuiling, ontpoldering, atomisering maatschappij -> van vertrouwelijkheid naar controleerbaarheid (accountability)
- Toenemende datahonger

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Maatschappelijke trends – 5:

 Wetgeving maakt inhaalslag

 Nationaal:

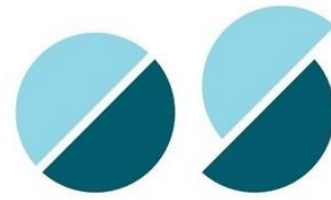
- Staatssecretaris DiZa
- Kamercommissie DiZa
- Woo
- Who
- Algoritmeregister

 Europees:

- DSA
- DMA
- Open Data-richtlijn
- AI Act

 Wereld/mensenrechten:

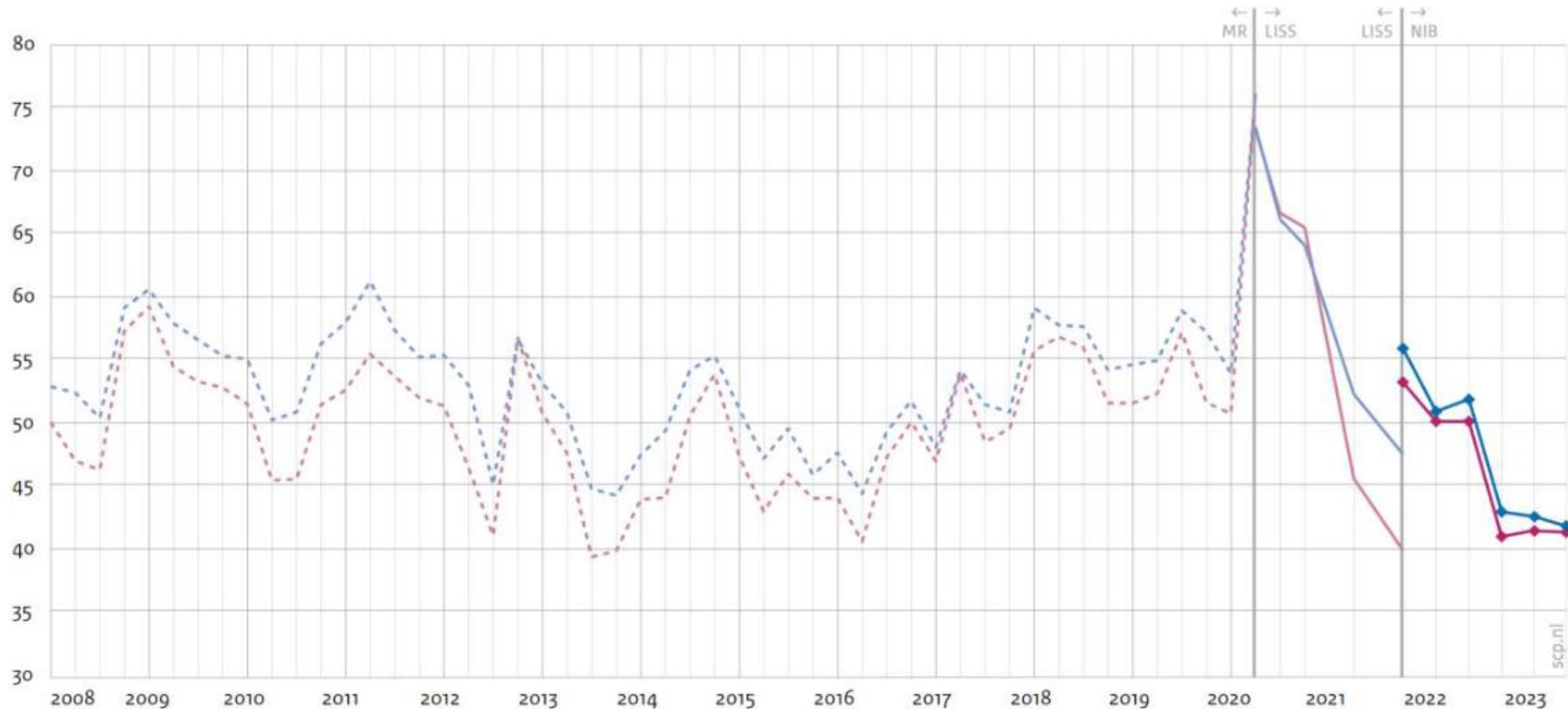
- VN
- SDG's
- Raad van Europa

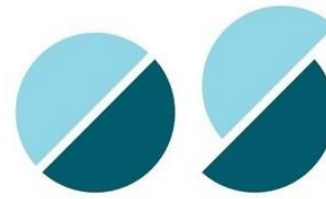

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Vertrouwen in de politiek (SCP augustus 2023)

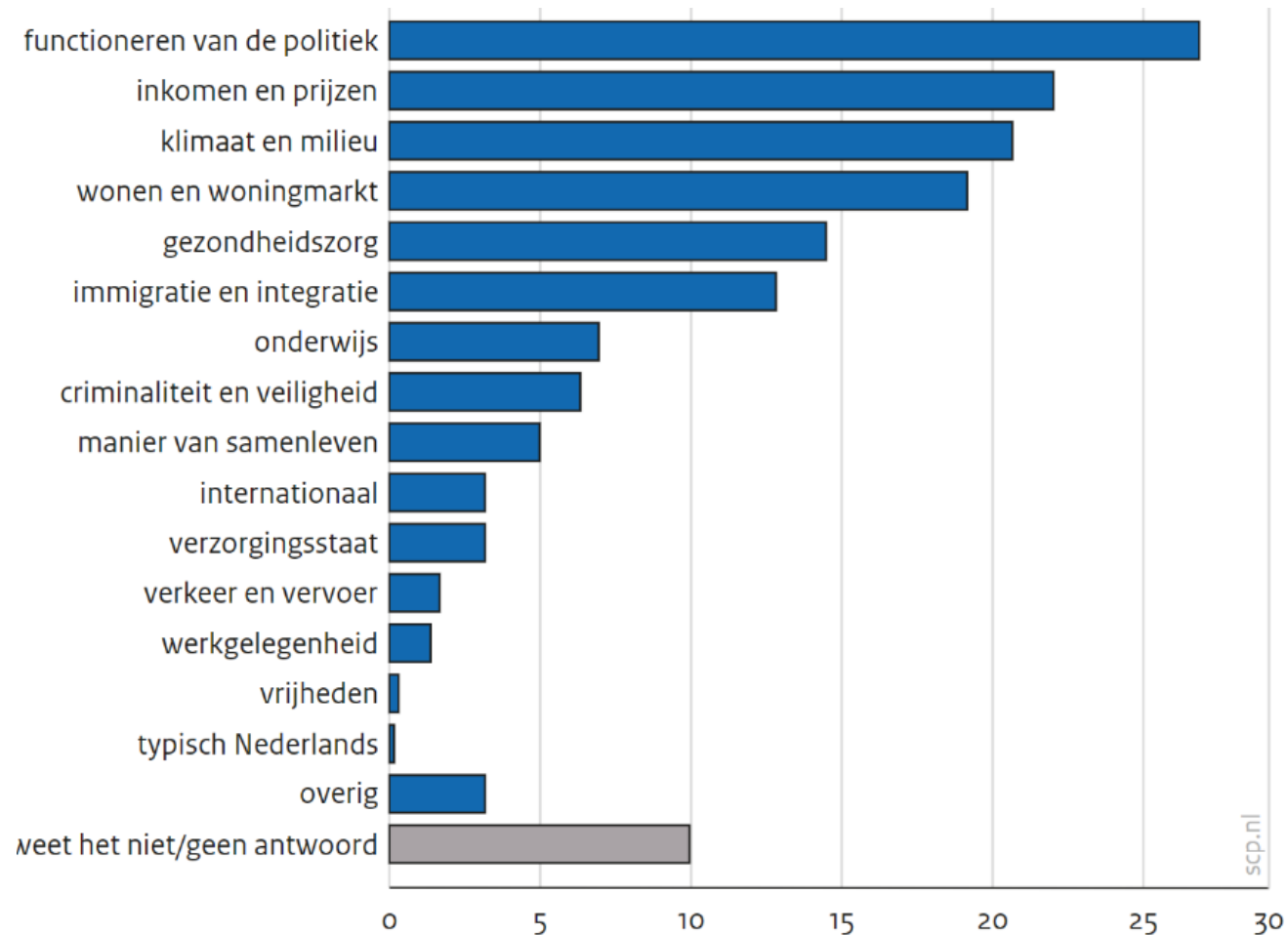

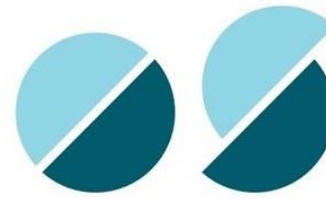
OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Politieke prioriteit volgens burgers (SCP augustus 2023)

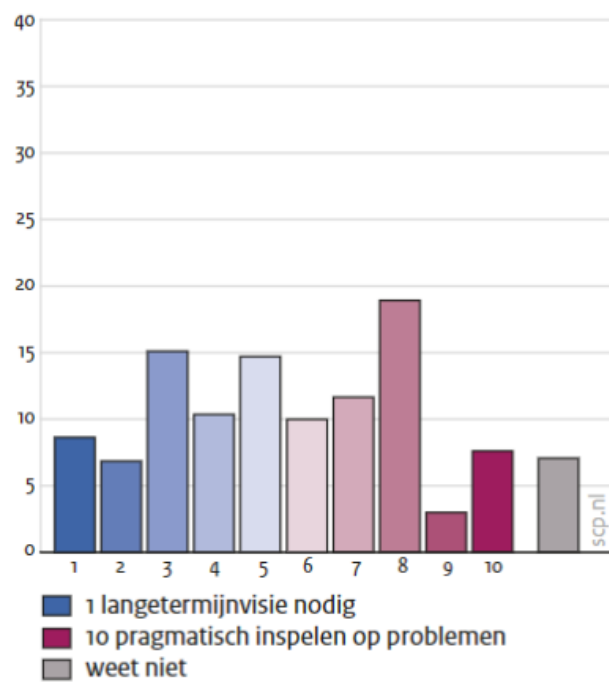

scp.nl

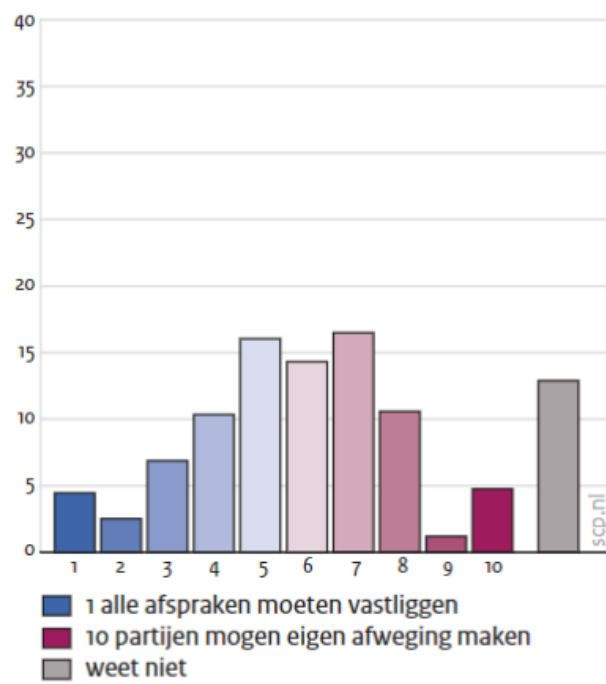

Hoe ziet die nieuwe bestuurscultuur eruit (SCP augustus 2023)

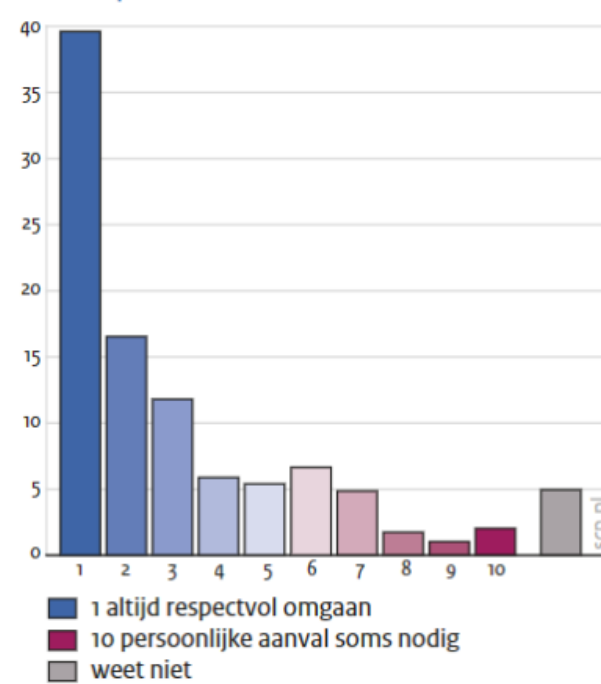
a. langetermijnvisie

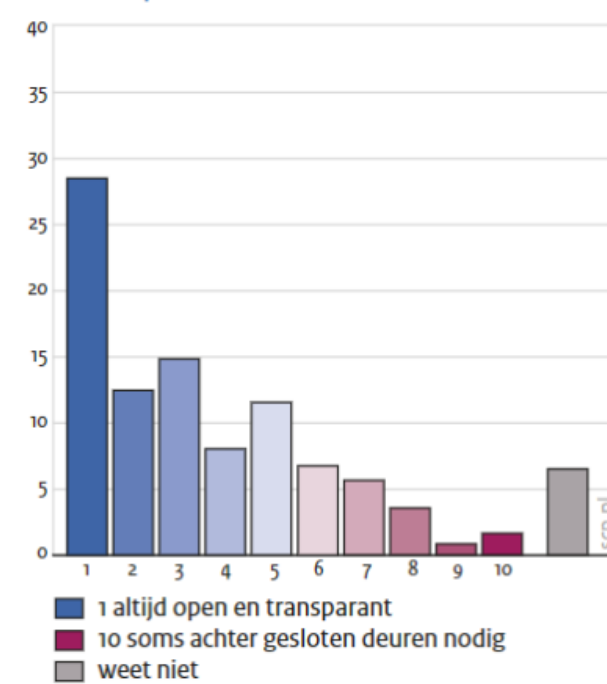
b. regeerakkoord

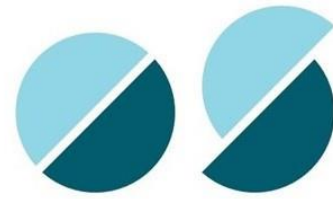

c. respect

d. transparantie

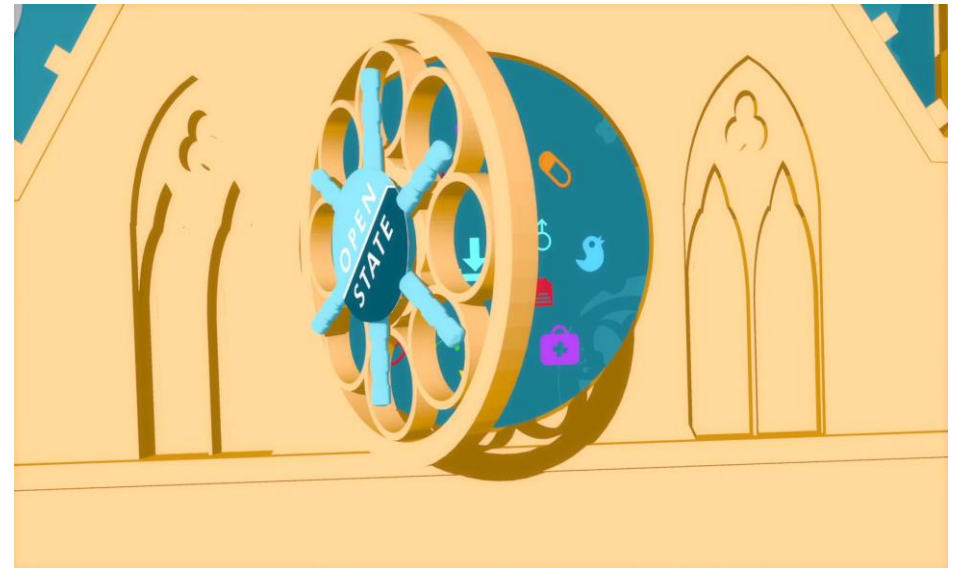

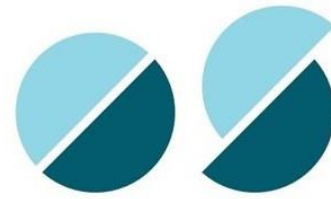

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

3. Waarom open overheidsinformatie?

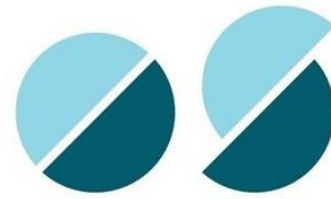

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Waarom open overheidsinformatie – 1:

- **Alleen door vrij verkeer overheidsinformatie: controle politiek & bestuur, inclusieve participatie van burgers, gezonde democratie**
- Overheidsinformatie geen **eigendom** van de overheid; burger heeft al betaald
- Effectieve **controle** macht; checks & balances
- Overheden **leren van meekijkers**; betere besluitvorming en uitvoering
- Vergroting **draagvlak** besluitvorming

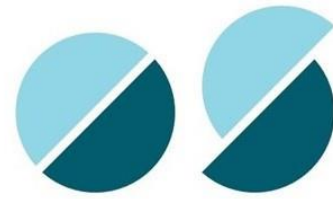

Waarom open overheidsinformatie – 2:

- Vergroting **vertrouwen** in overheid en democratie *
- Overheid <-> burger **niet tegenover elkaar**; gezonde maatschappelijke dynamiek
- Vergroting **efficiency**; niet opnieuw wiel uitvinden
- Hergebruik data biedt grote **economische kansen**

Controle < participatie (democratie ≠ verkiezingen) **< right to challenge**

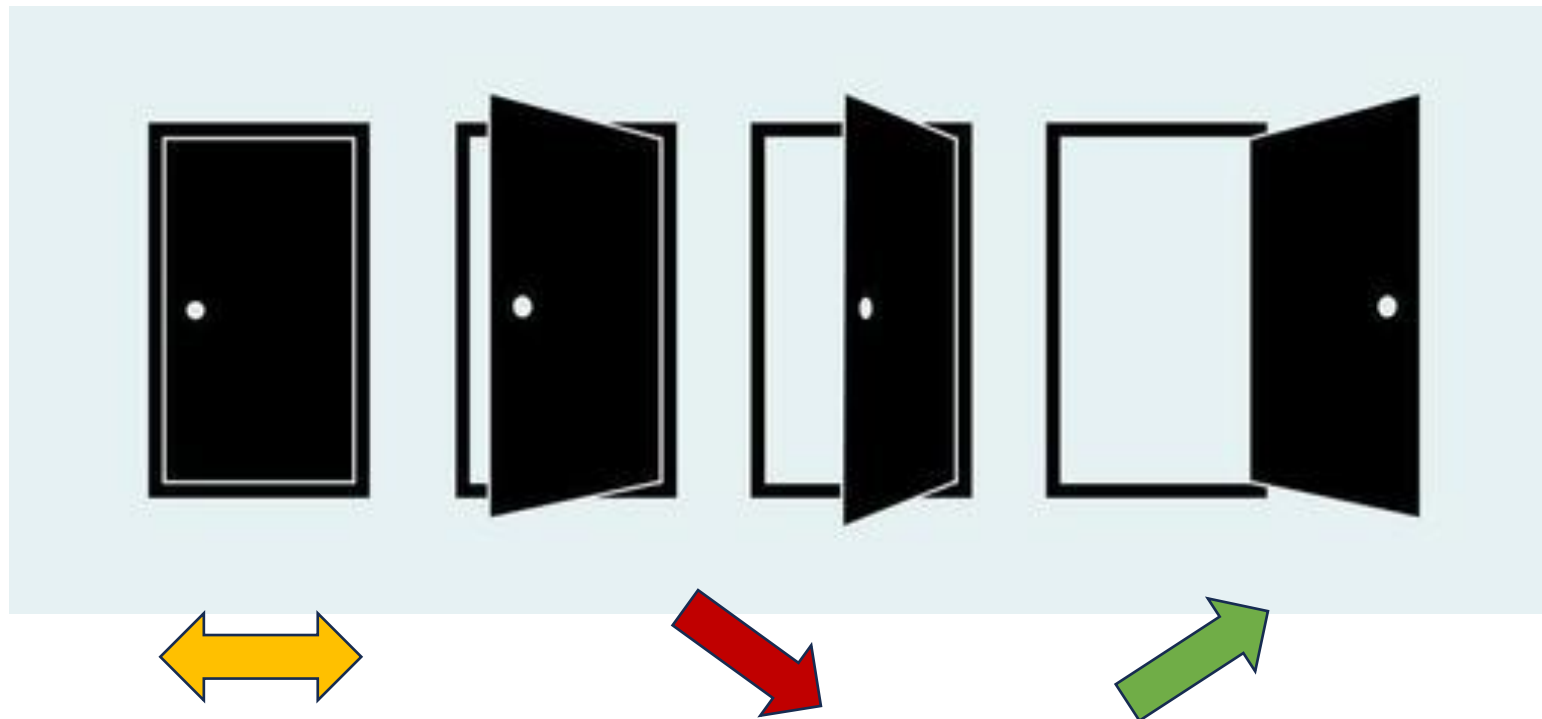
- Het kan: toenemende digitalisering en technologische ontwikkeling maakt ontsluiting, meekijken, meedoen en hergebruik steeds beter mogelijk

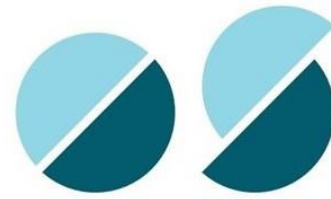

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Vergroot openheid het vertrouwen in politiek/bestuur? - 1

OPEN STATE FOUNDATION

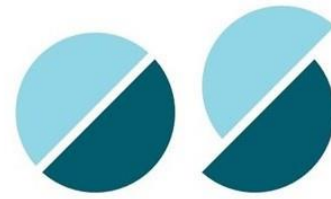
Open data, transparante samenleving

Vergroot openheid het vertrouwen in politiek/bestuur? - 2

- *Belangrijkste groep gebruikers (waakhond-functie):* journalisten
- Indirect effect op burgers (publieke opinie) + druk van buitenaf leidt tot integriteit leidt tot vertrouwen

This supports the common expectation that transparency improves political trust and reduces perceptions of corruption, but also confirms its complex effects: (it has) ... no impact on attitudes toward business interest groups.

(Crepaz, Arikan, 2023)

OPEN STATE FOUNDATION

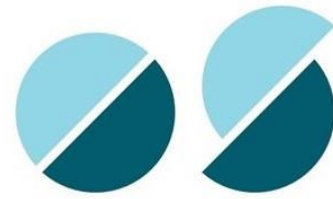
Open data, transparante samenleving

Vergroot openheid het vertrouwen in politiek/bestuur? - 3

Ja (maar geen één-op-één)

 Als oprecht en helemaal open

 Soms indirect (via journalistiek en vanwege toegenomen integriteit)

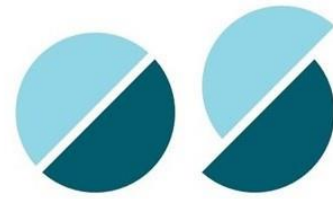
OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Open overheidsinformatie is een fundamenteel mensenrecht

Access to information plays an important role in development, democracy and equality – as such the United Nations seeks to promote and protect access to information as a fundamental human right. ... Universal access to information means that everyone has the right to seek, receive and impart information. This right is an integral part of the right to freedom of expression. (UN 2022)

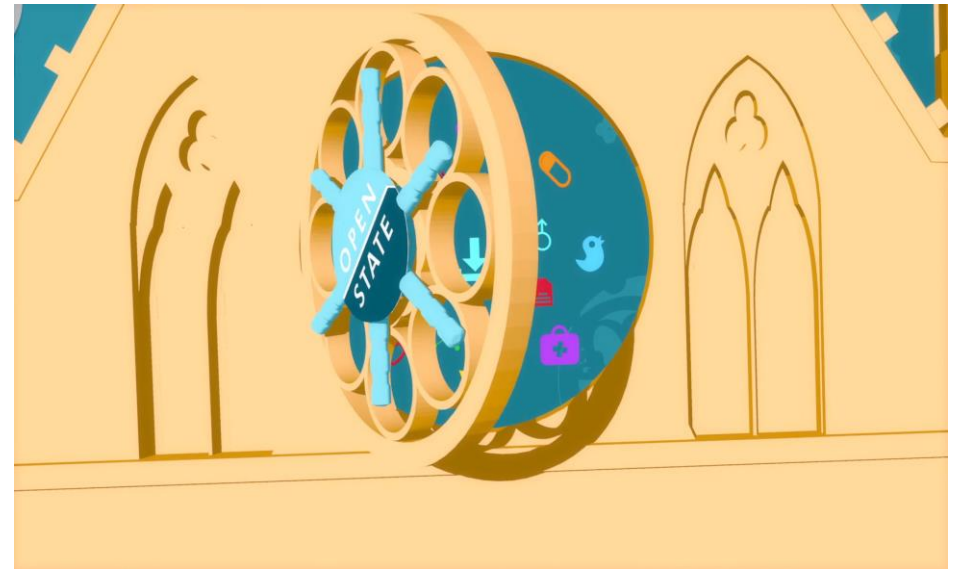

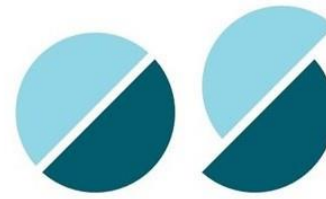

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

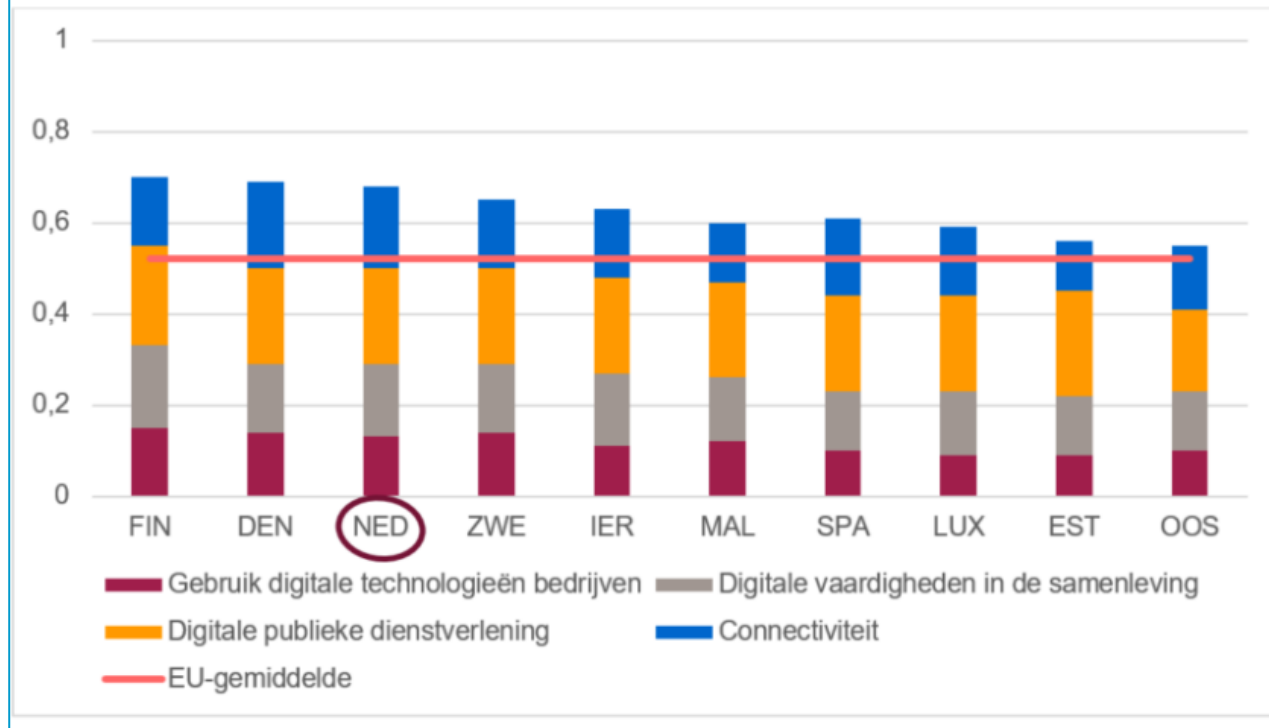
4. Hoe doet Nederland het dan?

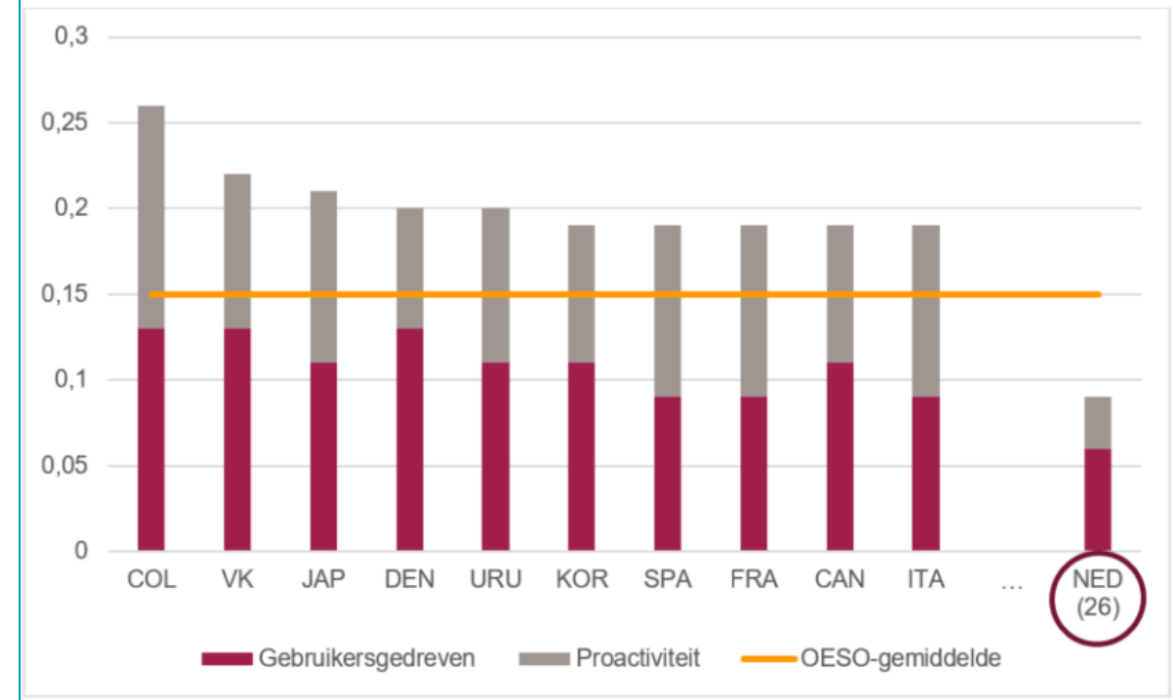

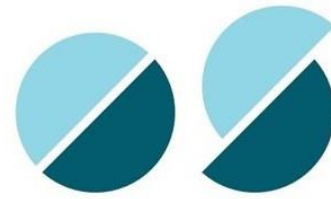
Digitale overheid Nederland

Figuur 1 DESI-index score, top-10 landen, 2022

Figuur 7. DGI: Gebruikersgerichtheid, naar dimensie, voor top 10-landen en Nederland (26ste)

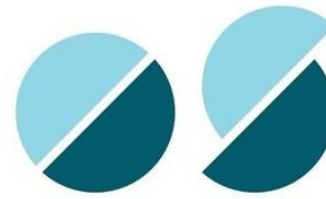

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Ondraaglijk Traag (2022, over 2021) & Matglas (2023, over 2022)

<i>Wob/Woo-termijnen</i>	2021	2022	2022 tot 1 mei	2022 vanaf 1 mei
Praktijk ministeries	161 dagen	167 dagen	179 dagen	162 dagen
Max. wettelijk termijn	56 dagen	56/42 dagen	56 dagen	42 dagen
Overschrijdingen	2016: 61%	2019: 71%	2021: 81%	2022: 83%

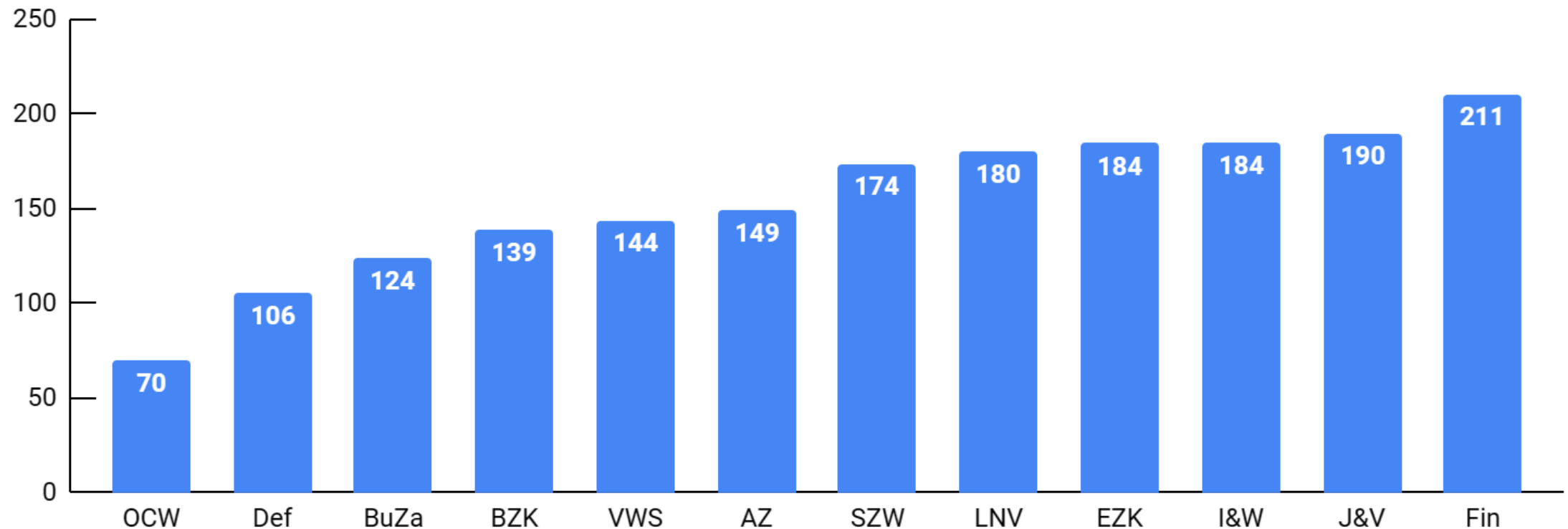

OPEN STATE FOUNDATION

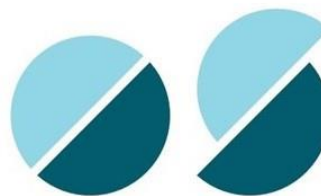
Open data, transparante samenleving

Matglas (2023, over 2022)

Gemiddeld aantal dagen beantwoording - Overzicht 2022

Recht of gunst? - 1

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Van: [5.1.2e] Douane/BLD
Aan: [5.1.2e] (DJZ/PUBLIEK)" <[5.1.2e]@minfin.nl>
Cc: [5.1.2e]@douane.nl", [5.1.2e]@douane.nl", [5.1.5]@douane.nl",
[5.1.5]@douane.nl", [5.1.2e]@douane.nl", [5.1.2e]@douane.nl", [5.1.2e]@douane.nl",
[5.1.2e]@douane.nl">
Datum: 05-01-2022 14:39
Onderwerp: Betr: RE: Concept-advies Wob-verzoek 'Mondkapjesdeal' (8000864)

Dag [5.1.2e]

Dank voor de terugkoppeling.

Het 'dilemma' dat je benoemt i.r.t. het al dan niet openbaar maken van documenten kan ik goed volgen, al neig ik zelf minder naar een algehele weigering van documenten. Gezien de gevoeligheid van dit dossier roept dat immers mogelijk ook weer extra vragen op. Ik zal dit morgen ook nog even doorspreken met [5.1.2e] en [5.1.2e] en kom daarna weer even bij je in de lucht.

Indien je tussentijds nog een inhoudelijke reactie van DGFZ op de notitie mocht ontvangen, hoor ik graag nog even.

Groet [5.1.2e]

Gezien de gevoeligheid van het van document
[5.1.2e]

E-mail: [5.1.2e]@douane.nl

.....
Belastingdienst/Landelijk Kantoor Douane

Woo Artikel 5.1. Uitzonderingen

2 Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:

e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;

5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.

Recht of gunst? - 2

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Ministerie van Justitie en Veiligheid

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directoraat-Generaal
Straffen en Beschermen**

Directie Advies, Regie en
Centrale autoriteit

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
2 oktober 2023

Ons kenmerk
4892954

Bijlagen
3

nota

Verzoek instemming verzending Kamerbrief aangaande afdoening Woo-verzoek over communicatie met HCCH over interlandelijke adoptie

1. Aanleiding

Met deze nota wordt u geïnformeerd over de ambtelijke afdoening van een verzoek op grond van de Wet Open Overheid (Woo) inzake communicatie over interlandelijke adoptie tussen het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Permanente Buro van de Haagse Conferentie (hierna: de HCCH) in de periode 2015-2021. Dit Woo-verzoek is ingediend op 27 april 2021.

die niet veilig in eigen land opgevangen kunnen worden. Desalniettemin blijven Kamerleden kritisch op het beleid dat nu wordt gevoerd.

4.2 Juridische overwegingen

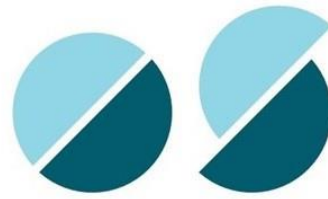
Beoordeling

Bij de inventarisatie zijn 56 documenten gevonden die vallen onder de reikwijdte van het Woo-verzoek. Deze documenten zijn beoordeeld aan de hand van de weigeringsgronden uit artikelen 5.1 en 5.2 van de Woo. De Woo biedt vrijwel geen beoordelingsruimte om andere afwegingen te maken dan thans is verwerkt in het voorgenomen besluit. Aangezien het een politiek-bestuurlijk (hoog)gevoelig dossier betreft en het onderwerp de bijzondere aandacht heeft van de Tweede kamer, worden persoonlijke beleidsopvattingen tevens openbaar gemaakt.

**Directoraat-Ge
Straffen en Be**
Directie Advies,
Centrale autorit

Datum
2 oktober 2023

Ons kenmerk
4892954

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Openbaarheid en informatiehuishouding

geresulteerd in het bijgevoegde overzicht (bijlage 1).

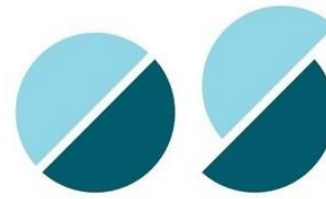
De gegevens uit het overzicht bevestigen het beeld dat de wettelijk voorgeschreven termijnen in veel gevallen niet worden gehaald. Dit is een onwenselijke situatie. Zoals ik heb gesteld in de Kamerbrief omtrent de voortgang van de implementatie van de Woo, moet het kabinet deze situatie derhalve verbeteren. In dezelfde brief heb ik uw Kamer daarom geïnformeerd over

probleem zal daarom ook niet van vandaag op morgen opgelost kunnen worden.

Daarnaast plaats ik een aantal kanttekeningen bij het bijgevoegde overzicht. Ministeries blijken hun processen bij de afhandeling van informatieverzoeken op verschillende wijzen te registreren, waardoor de uitvraag niet in alle gevallen aansluit op de bij de ministeries beschikbare informatie. Mijn ministerie registreerde in het verleden bijvoorbeeld niet of er afspraken met de verzoeker zijn gemaakt over de afhandeling van het verzoek buiten de wettelijke termijn. Een aantal ministeries heeft daarom bepaalde gegevens handmatig moeten uitzoeken, wat de kans op eventuele fouten vergroot. Bij een aantal andere ministeries bleek het helemaal niet mogelijk om bepaalde gegevens te kunnen leveren.

Voor de rapportages in de IRR (vanaf 2023 e.v.) zal ik daarom afspraken met de

*Brief van minister Bruins
Slot aan de Kamer over
'Rapportage afhandeling
Wob-verzoeken 2021'
13 september 2022*

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Kan het anders? (1)

National statistics

Freedom of Information statistics: January to March 2022 bulletin

Published 15 June 2022

Contents

1. Overview
2. Volumes
3. Timeliness
4. Outcomes
5. Exemptions
6. Scope of monitoring
7. Notes

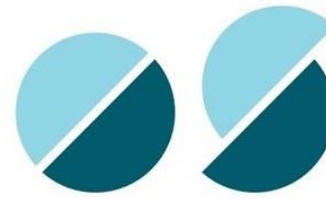
Statistical enquiries: [George Ball](#)

Press enquiries: [Kate Naylor](#) (07736 635 064)

Next publication: 15 June 2022

[Download data tables](#)

[Download csv dataset](#)

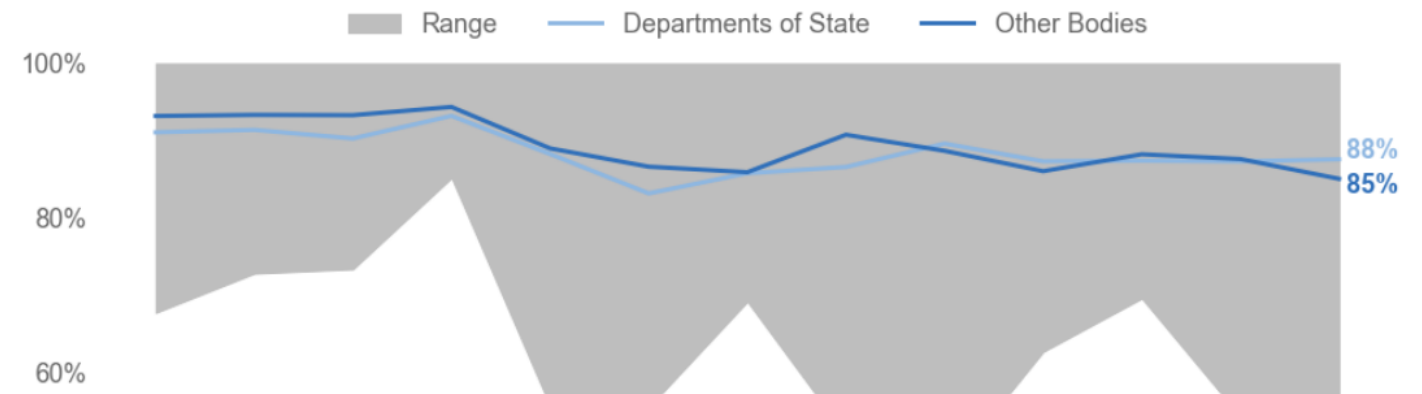

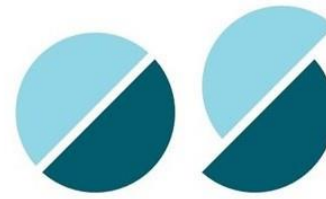
Kan het anders? (2)

Across all monitored bodies, **87% of requests were responded to in time**, down from 89% in Q1 2021.

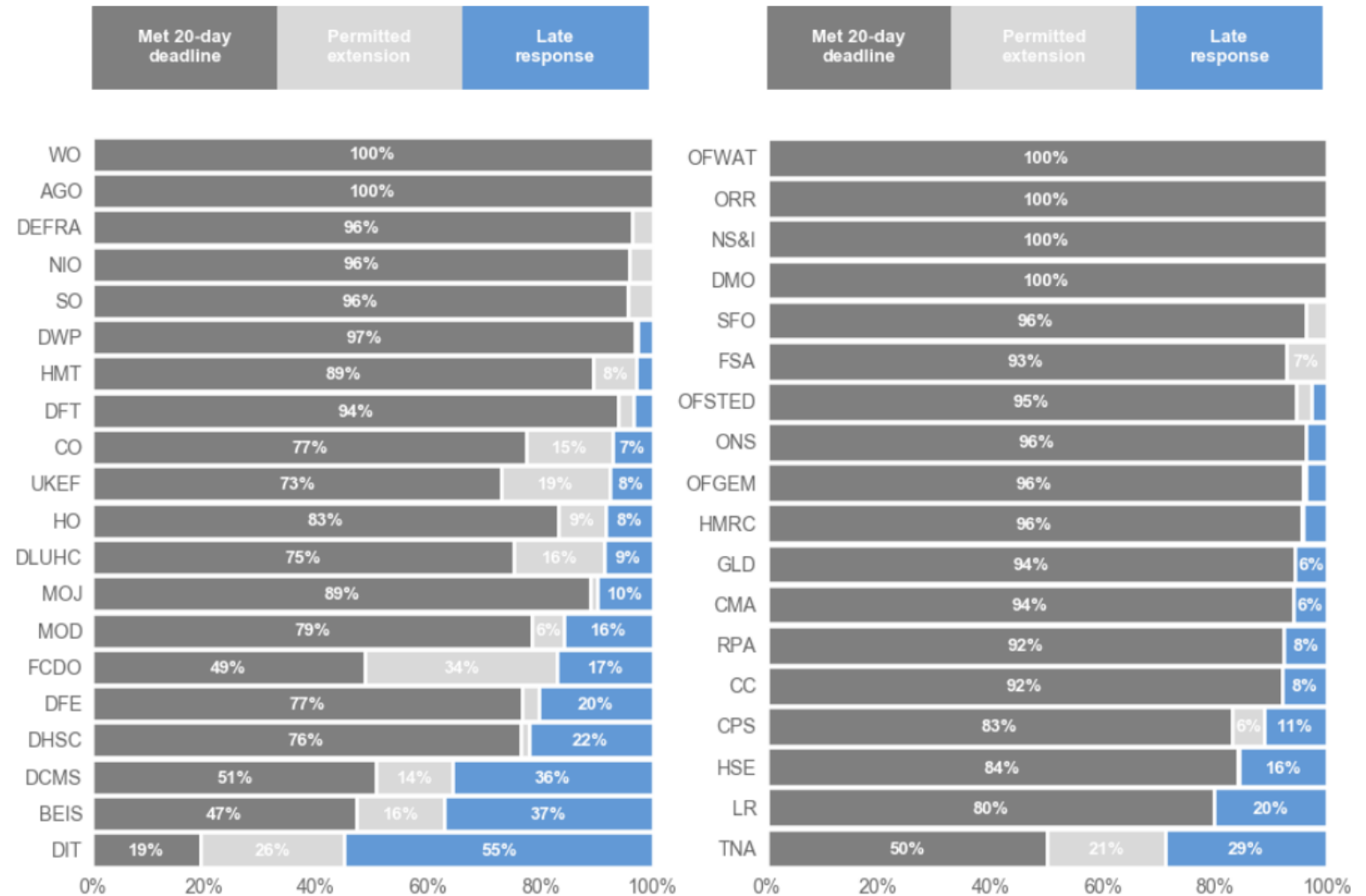
- Across all Departments of State, 88% of requests were responded to in time, down from 90% in Q1 2021.
- Across all other monitored bodies 85% of requests were responded to in time, down from 89% from the same period in 2021.

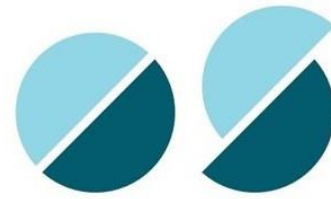
Figure 3.1: Percentage of responses to FOI requests in time across all monitored bodies since Q1 2019 ([see Worksheet 4 of data tables](#))

Kan het anders? (3)

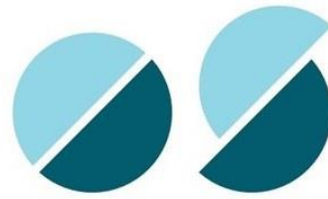
OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Veel Wob/Woo-verzoeken?

- NL: ministeries: 2.000/jaar
- VK: ministeries: 8.683/kwartaal (jan-maart 2022)

- $4 \times 8.683 = 34.732$
- VK: 68 miljoen; NL: 18 miljoen (/3,78)
- $34.732/3,78 = 9.200$

OPEN STATE FOUNDATION

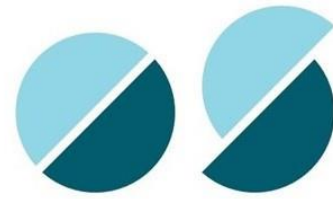
Open data, transparante samenleving

Noorwegen:

There may be somewhat longer processing time for access requirements at:

- Norwegian Institute of Public Health (Contact folkehelseinstituttet@fhi.no if you have any questions)
- The Norwegian Labour Inspection Authority, due to abnormally many and extensive access requirements. It must be expected over a week's waiting time. We're sorry about this.

eInnsyn 28.04.2022

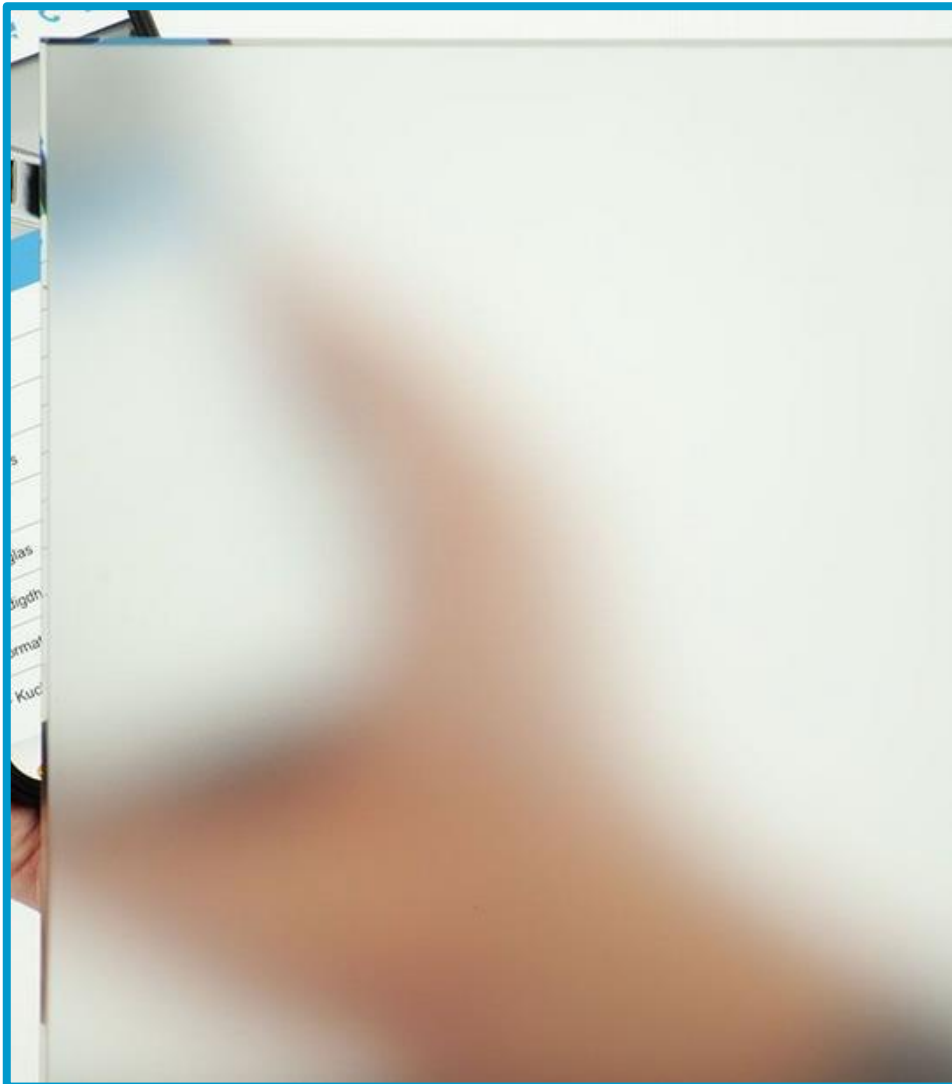

OPEN STATE FOUNDATION

Open data, transparante samenleving

Gebrekkige openbaarheid

Achtste week van Grip op
Informatie – 9 november 2023

Hoe AI die "gebrekkige" openbaarheid kan oplossen

Maarten Marx

Woogle, IRLab Universiteit van Amsterdam

Inhoud

- Wat is metadata nou ook alweer?
 - Wat kan je ermee?
 - Moet het echt?
 - Kan AI dat niet voor ons doen?
- Hoe werkt hedendaagse AI nou?
 - in 30 seconden
- Hoe kunnen gemeentes AI en metadata nou direct inzetten in hun openbaarmakingsproces?
 - Echt makkelijk!
 - Geloof me maar.

Wat is metadata?

Voor mij bestaat *data* uit *documenten met tekst* (PDFs)

Metadata = gegevens over je data.

Voorbeeld 1: Properties in Word

Voorbeeld 2: Handelingen

TK

hyperlink

A solid blue horizontal bar with a rounded right end is positioned at the bottom left of the slide.

Voorbeeld 3: Wikipedia infobox

- Bevat vaak de kern gegevens uit het artikel, **maar dan als gestructureerde data**
 - vaste (standaard)namen voor de eigenschappen
 - vaste waarden
 - Handig!
 - Veel van de antwoorden van Google/Siri komen hier vandaan

hyperlink

A solid blue horizontal bar with a rounded right end is positioned at the bottom of the slide.

Voorbeeld 4: Woo dossier metadata

Ridderkerk of Wooogle hyperlink

Metadata is vaak het *skelet* van de data

- De Woo-dossier-infobox bevat eigenlijk alle cruciale informatie uit het besluit.
- De rest kan voor een groot deel vanuit een *sjabloon* ingevuld worden.

Hoe werkt hedendaagse AI?

Je begrijpt iets pas als je het zelf kunt.

Generatieve modellen

- De G in ChatGPT staat voor *generatief*

Voorbeeld

- Een programma dat gezichten kan herkennen, of het geslacht, leeftijd, BMI,
- kan ook zelf **gezichten maken**
 - op basis van een prompt met allerlei gewenste eigenschappen

Voor tekst werkt dat net zo

- Dat is wat ChatGPT laat zien: het *genereren van teksten*
- Maar ChatGPT kan heel goed allerlei taalkundige taken uitvoeren.

Voorbeeld AI taken die we
bij Woogole doen

1 Document classificatie

- Document soort kolom in inventarislijst automatisch invullen
 - is iets een email,
 - whatsappje,
 - vergaderstuk,
 - agenda,
 - besluitenlijst,
 - rapport,
 - etc, etc

2 Woo besluit infobox

- Halen we automatisch uit de besluit brief
 - datums verzoek en besluit, en alle andere gebeurtenissen
 - welk besluit er genomen is
 - waar om verzicht werd
 - wat voor contact met verzoeker, uitstel, deellbesluiten, etc

3 Beschikkingen

- Artikel 3.3.a van de Woo verplicht om "beschikking infobox" te maken
 - 6 soorten informatie
 - grondslag, datums, duur beschikking, etc
 - Ook dat staat allemaal in de beschikking,
 - **maar ongestructureerd**
 - gewoon in mooi juridisch Nederlands.

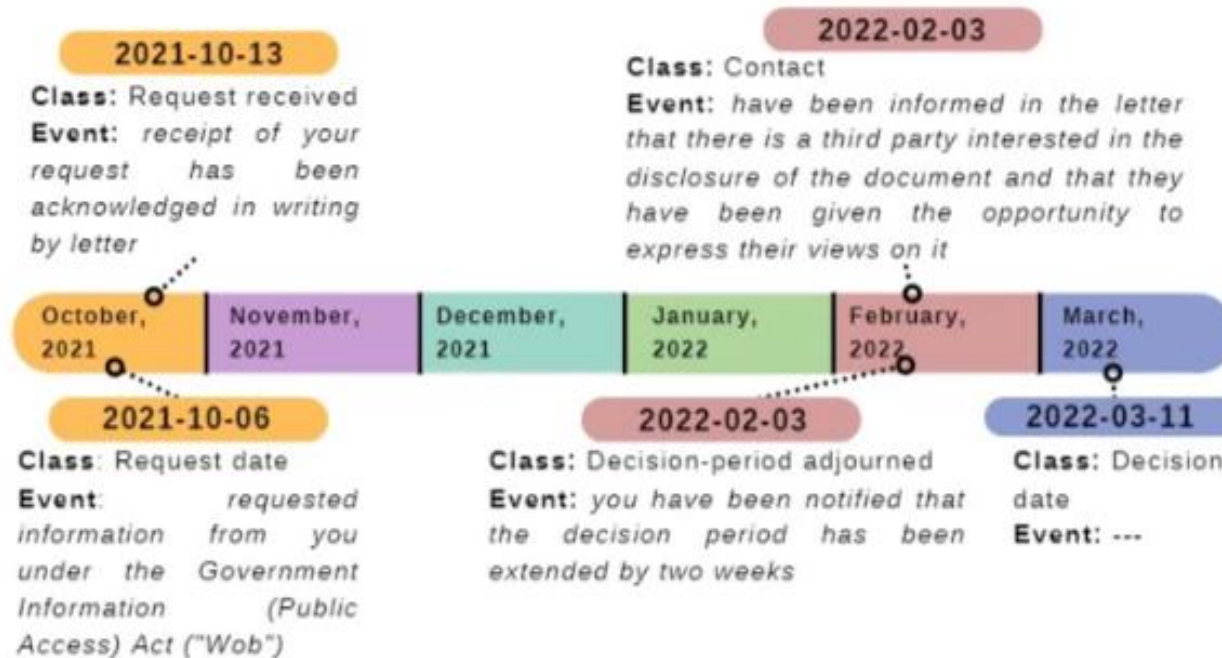
Zoom in: tijdslijn extractie

4 stappen

1. Vind alle datums
2. Vind de gebeurtenissen die daarbij horen
3. Classificeer die
4. Normaliseer de datums
 - zodat je de gebeurtenissen kunt ordenen.

 [Voorbeeld geannoteerd besluit](#)

Tijdslijn extractie: resultaat

Werk van Femke Bakker (2022), zie [Wooverheid.nl](https://www.wooverheid.nl)

Tot slot: draai de boel om!

Niet

- Mens schrijft mooie brief, en
- AI haalt daar een infobox uit

Maar

- Mens vult de sleutelgegevens gestructureerd in een formulier in
- AI stelt een mooie keurig grammaticaal correcte brief op basis daarvan op
- Mens past zonodig het besluit aan het specifieke geval aan

Voordelen

1. Arbeidsverdeling hoe het hoort:

- Mens richt zich op de **inhoud**
- Computer op de **vorm**

2. Foutloze waardevolle metadata/infobox

- niet alleen waardevol voor burger
- ook voor bestuursorgaan zelf

3. Eigenlijk twee vliegen in één klap

Doe mee!

- We doen hier nu een project over met Prov ZH en de BAR gemeentes.
- Kom gerust ook meedoen. Graag!
- Zie link naar formulier in de chat: <https://forms.gle/eru6eZLgMGYbB39aA>
- Wij werken volgens de CommonGround/Openpub *community* gedachte
 - ontwikkel iets samen in een klein clubje
 - deel vervolgens gratis met iedereen
 - door te delen word het alleen maar weer beter

Snelle afhandeling Woo-verzoeken

**VNG-week Grip op Informatie
9 november 2023**

mr. dr. Guido Enthoven

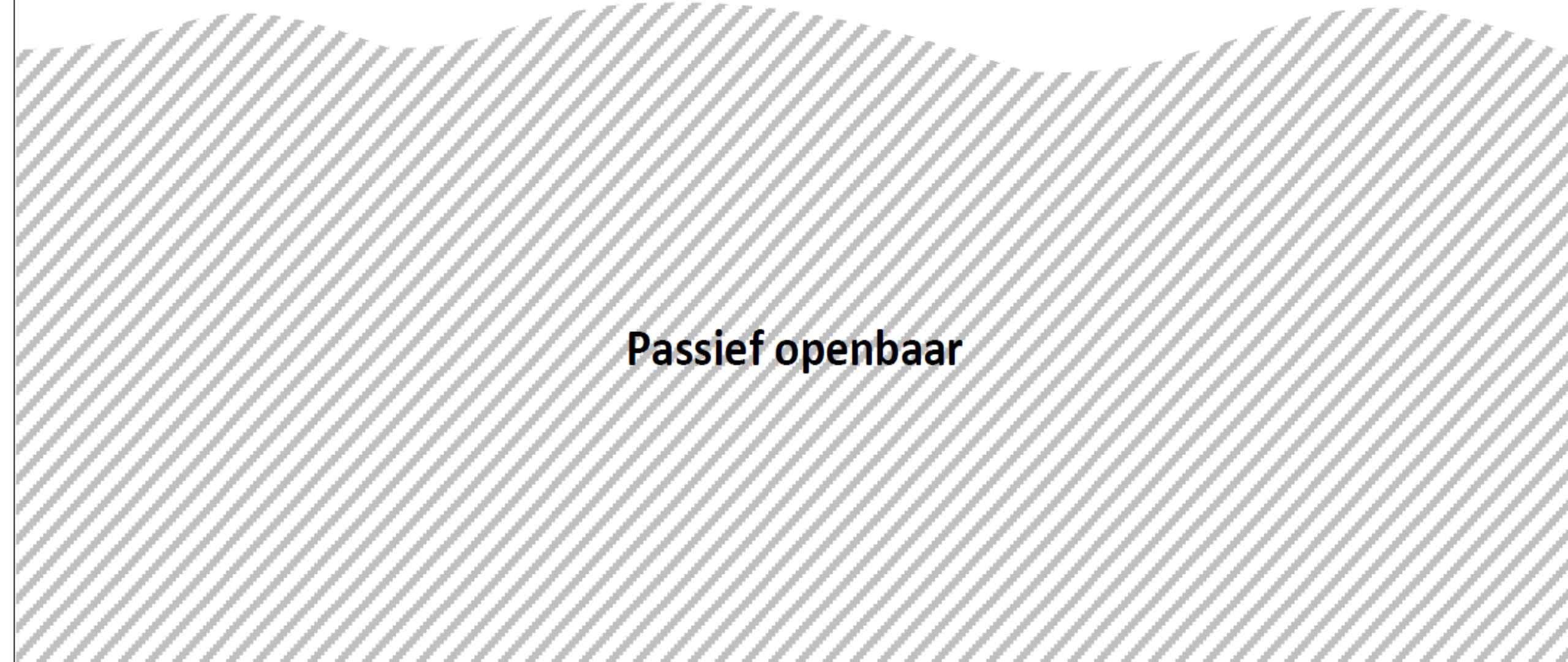
Over democratie en transparantie

De kracht van een democratie
is het vermogen om samen te leren
en met meer kennis en ideeën
tot een betere toekomst te komen.

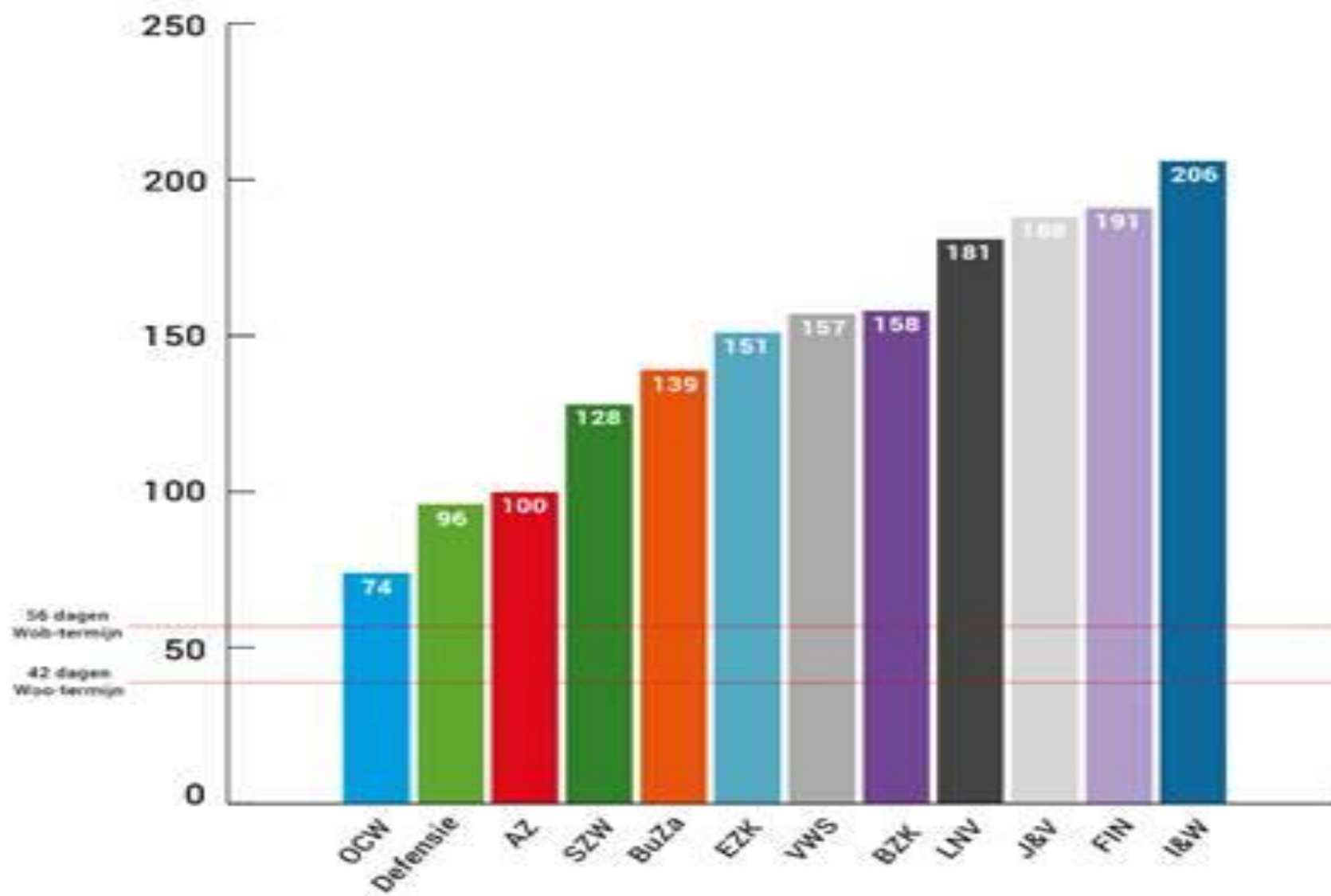
Actief openbaar

Passief openbaar

Geheim/niet openbaar

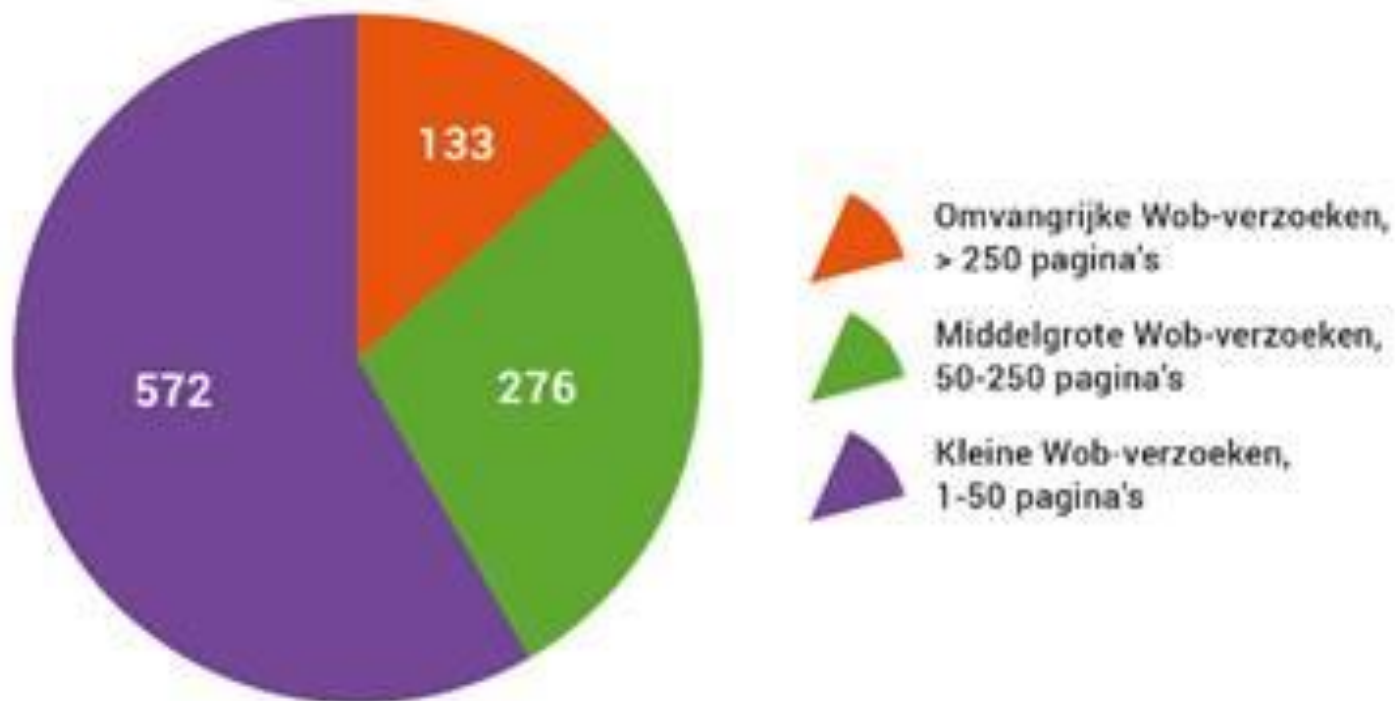

Gemiddeld aantal dagen beantwoording

Omvang Wob-verzoeken

Totaal = 981

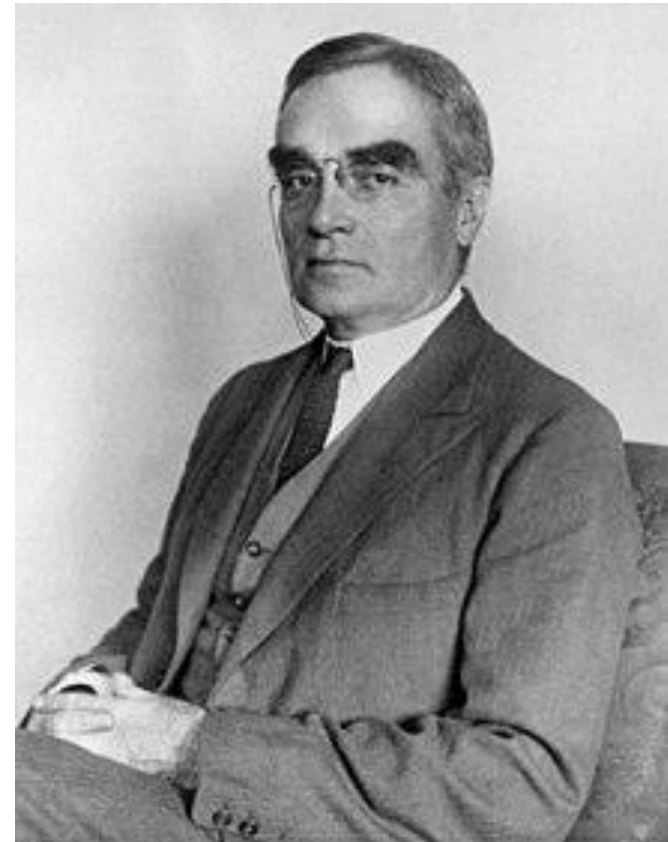

- Ministeries doen *gemiddeld 161 dagen* over de beantwoording van een Wob-verzoek. Daarmee worden de maximale wettelijke termijnen zeer fors overschreden.
- De ministeries van OCW en Defensie zijn in vergelijking met andere ministeries relatief snel met de afhandeling van Wob-verzoeken (gemiddeld resp. 74 en 96 dagen).
- Het ministerie van Algemene Zaken doet er gemiddeld 100 dagen over om een document van gemiddeld 17 pagina's te verstrekken.

- Indien de minister om een uitgebreid achtergrond dossier vraagt, dan ligt het binnen *2 dagen* op zijn of haar bureau. Indien de Kamer om informatie vraagt dan wordt dat doorgaans binnen *2 tot 4 weken* verstrekt. Indien een burger of journalist om overheidsinformatie vraagt, dan duurt het gemiddeld *23 weken* om deze informatie te verstrekken.

*‘Sunlight is said to be the
best of all disinfectants’*

(Learned Hand)

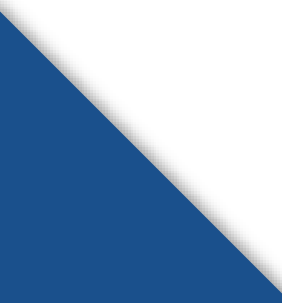
Waarom is dit problematisch?

- Wettelijke termijn wordt overschreden (als burger ben je dan het haasje).
- Actualiteitswaarde is weg.
- Voortduren van misstanden.
- Boetes en dwangsommen (3 miljoen publiek geld)
- Het voedt het wantrouwen en de achterdocht.

Toets Woo-proces, wat maakt het verschil?

- Intake verzoek
- Contact met de verzoeker, type afspraken
- Procesbewaking
- Wijze van zoeken en selecteren van documenten
- Lakken, technieken en tools
- Publicatie en ontsluiting
- Organisatie, sturing en monitoring

Een groot deel van de lange doorlooptijden is te wijten aan 'de gaten in de behandeling'; bij iedere schakel ligt het verzoek weer een paar weken op de stapel.

1. Cultuur van openheid.

Op dit moment wordt beantwoording van een Wob-verzoek nog te vaak als 'corvee' gezien. De cultuurverandering moet op alle niveaus plaatsvinden, maar begint bij sterke en duidelijke signalen vanuit de top. Het kabinet en de ambtelijke top van departementen moeten het goede voorbeeld geven en een cultuur van openheid leven en uitstralen.

Voorbeeld: proeftuin transparantie RvB-stukken UWV

2. Sturen op uitvoering en termijnen

Heldere afspraken over:

- regie en verantwoordelijkheid,
- doorlooptijden en deadlines
- korte parafenlijnen
- en het toetsen/aanspreken op het nakomen van deze afspraken

kunnen de doorlooptijd al snel *halveren*.

Stap	Gereed op dag
Binnenkomst Wob-verzoek	1
Intake en registratie	2
Startbijeenkomst intern, afspraken maken	4
Verzamelen, eerste inzicht in documenten	8
Overleg met indiener	10
Verzamelen documenten, vervolg, opstellen inventarislijst	17
Toetsen op uitzonderingsgronden	21
Indien van toepassing, vragen zienswijzen	pm
Opstellen concept-besluit	23
Indien van toepassing, overleg met BPZ, JZ, COM	25
Opstellen definitief besluit	27
Brief aan de Wob-verzoeker	28
Publicatie op Rijksoverheid.nl	33

2.b Omvangrijke verzoeken

Overheden moeten bij omvangrijke verzoeken overleggen met de verzoeker over prioriteiten. Gemiddeld duurt het 253 dagen (!) voordat er een eerste deelbesluit ligt.

- ✓ Zorg minimaal voor een eerste deelbesluit binnen de wettelijke termijn.

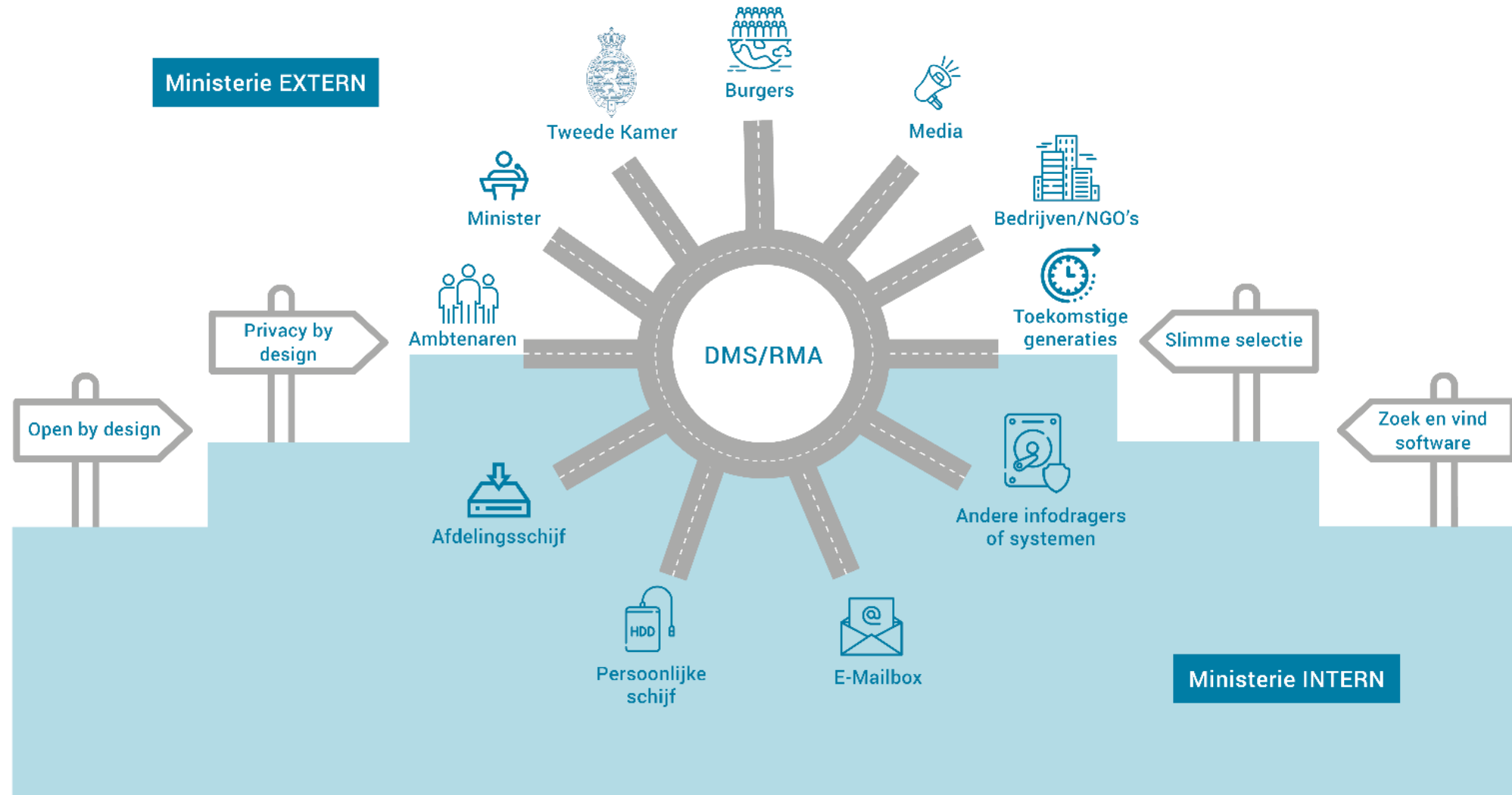
3. Herstel DIV-functie, zoeken is een vak

Zoeken is een vak apart en ervaring helpt. Zet in op ervaringsopbouw en voorkom dat bij elk Wob-verzoek een (op het gebied van Wob-verzoeken) onervaren beleidsmedewerker zonder begeleiding in allerlei systemen moet gaan zoeken.

Een goede samenwerking tussen beleidsmedewerkers, IV-medewerkers en de Woo-coördinator is belangrijk.

4. Pluk laaghangend fruit; open by design

Sommige soorten documenten worden veel gevraagd bij Wob-verzoeken. Actieve openbaarmaking ligt hier voor de hand. Voor wat betreft *nota's*, *verslagen*, *brieven*, *facturen* en de andere genoemde informatiecategorieën uit deze top 10 verdient het aanbeveling om deze in de toekomst op te stellen volgens 'open by design-principes', om deze bij een Wob-verzoek snel en efficiënt te kunnen verstrekken (beperken kosten afhandeling).

De mythe van de gebrekkige informatiehuishouding

60 % Wob-verzoeken < 50 pagina's

1-2 dagen zoeken

2 dagen toets op uitzonderingsgronden

6. Lean and mean, de 80-20 regel

Het is onmogelijk om bij een Wob-verzoek 'alles' te verstrekken en dat gebeurt ook niet in de praktijk.

Indien 3 sleutelpersonen elk *twee uur* de tijd nemen om hun documenten en mailbox te scannen, is het overgrote deel van alle relevante informatie boven tafel.

Via Wob-tooling kunnen deze stukken snel ontdubbeld en gelakt worden. Na een finale toets door WJZ kan de verzoeker binnen de wettelijke termijn antwoord krijgen. Bij eventuele nadere vragen kan er vervolgens gericht gezocht worden.

Resultaat: kortere doorlooptijd, beperken belasting ambtenaren.

7. Fair ontsluiten van Woo-verzoeken

Informatie die wordt verschaft op basis van een Woo-verzoek dient in een machinaal leesbaar open formaat verstrekt te worden (FAIR). Daarmee is de informatie beter doorzoekbaar en geschikt voor hergebruik.

<https://kia.pleio.nl/gripopinformatie>

The screenshot shows a web browser displaying the website <https://kia.pleio.nl>. The browser's address bar and tabs are visible at the top. The website has a dark navigation bar with the following menu items: Home, Groepen, Blogs, Agenda, KennisIndex, Leden, Over KIA, and Help. There is also a search icon, a notification bell with a '2' badge, and a user profile picture.

The main content area features a large banner image with the word 'SYMPOSIUM' written vertically on the left. Below the banner is a post by Alice Strating, dated 26 sep, from the 'Kennisplatform Informatiehuishouding Overheden'. The post title is 'Programma Symposium Informatiebeheer in een wereld van data'. The text of the post reads: 'Volgende week is het zover, het symposium over informatiebeheer in een wereld van data gaat bijna van start! Met 175 deelnemers en een redelijke wachtrij zitten we al een geruime tijd vol. We hebben de afgelopen periode al in kleine stukjes de sprekers en de workshops gedeeld, hieronder nog een keer de totaalijst.'

Below the text, there are two buttons: '9 likes' and '2 reacties'. At the bottom of the post is a partial image of documents.

The right sidebar contains several sections:

- Geef feedback**: A list of links with right-pointing chevrons: 'DUTO-raamwerk openbare review', 'Informatiecategorieën Wet open overheid informele consultatieronde'.
- 8e week Grip op Informatie**: A section with the dates '9 t/m 16 november' and a prominent purple button labeled 'Programma en aanmelden' with a blue arrow pointing to it from the right.
- Direct naar**: A list of links with right-pointing chevrons: 'Grip op Informatie', 'Modernisering Archiefwet', 'Vacatures'.

Forum.vng.nl

Grip op informatie

Je bent groepsbeheerder

Welkom bij het Forum Grip op informatie

Om gemeenten te ondersteunen bij deze opgave is de VNG het programma Grip op Informatie gestart.

Begin dit jaar is een vragenlijst rondgestuurd met daarin allerlei vragen over hoe dit forum is ingericht en de werkbaarheid hiervan. Naar aanleiding daarvan hebben we het forum aangepast. Heeft u nog opmerkingen? Deel die dan gerust met ons via gripopinformatie@vng.nl.

Heb je een vraag aan collega's, heb je een deelbaar document? Het kan op dit Forum.

Weken van Grip en Summerschool

Omdat we de webinars en bijbehorende bijlagen voor een zo breed mogelijk publiek willen openzetten zijn deze te vinden op [KIA](#).

Nieuwsartikelen

Factsheet van de Summerschool 2023

De Summerschool 2023 is voorbij. We mochten bijna 3000 deelnemers verwelkomen. Alle webinars zijn terug te zien. De Achtste week komt er al weer aan van 9 t/m 1... [Lees verder](#)

Eunice Vink Vandaag 1

VNG organiseert 6 Wmebv kennissessies in oktober 2023

Op 1 juli 2024 treedt de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) in werking. Deze Wet geeft burgers, bedrijven en organisaties het recht om d... [Lees verder](#)

Nieuwsredactie 26 september 1

[Meer...](#)

Relevantie links

[Achtste week van Grip op Informatie](#)

[Summerschool Grip op Informatie 2023](#)

[Kenniskbank Grip op Informatie](#)

[Weken van Grip op Informatie 2021-2022](#)

[Kennisdossier Wet open overheid](#)

[Praktijkvoorbeelden | VNG](#)

Deelnemers 2725

- Startpagina**
- Nieuws
- Deelnemers
- Contact
- > Woo
- > Archiefwet
- > Who (Under construction)
- > Producten
 - Items
- Agenda
- Prullenbak
- Groepsbeheer

Grip op informatie

<https://vng.nl/projecten/grip-op-informatie>

Home / Gemeentelijk uitvoering / Grip op Informatie

Grip op Informatie

 Project

Het project Grip op Informatie helpt gemeenten om kansen te benutten die de informatiesamenleving met zich meebrengt. Een stevige grip op informatie biedt kansen op het gebied van transparantie, efficiency, innovatie en dienstverlening. Maar ook op het gebied van datagedreven werken en in de contacten met inwoners

Gerelateerde thema's

> [Informatiesamenleving](#)

Tip voor gebruik:

ONDERWERPEN

NIEUWS

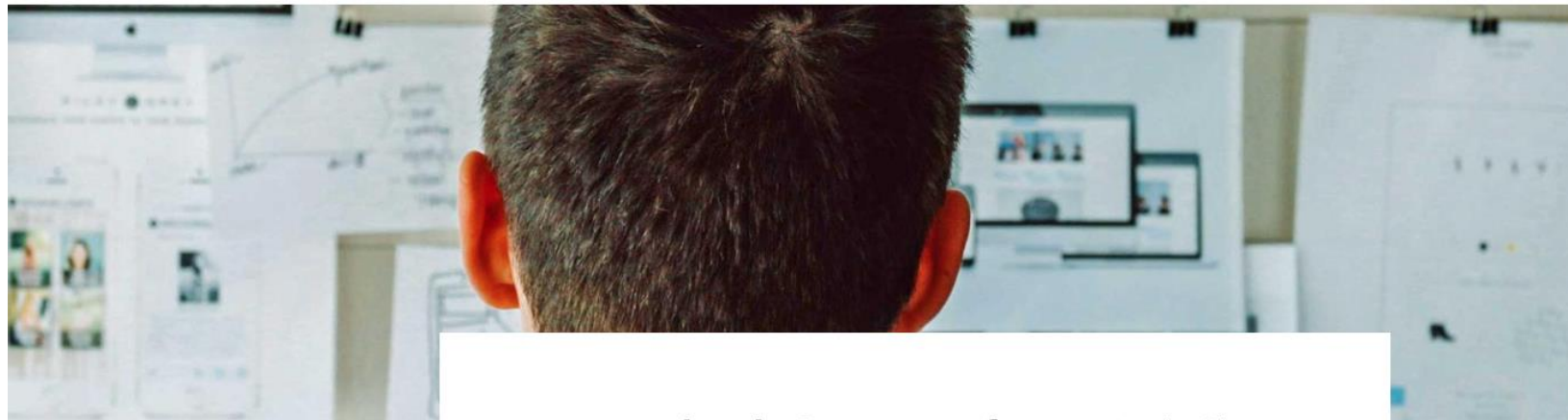
AGENDA

PRODUCTEN

Waar bent u naar op zoek?

Home / Kennisbank Grip op Informatie

Kennisbank Grip op Informatie (62)

Dit is de kennisbank van het project Grip op Informatie. Lees alles over Grip op Informatie op onze speciale projectpagina.

Sorteren: Aangemaakt op ▾

Geen resultaten gevonden.

1 2 3 4 5 ... 7 volgende » laatste »

Filters

Thema

Actief openbaar maken (6)

Basis van
informatiehuishouding op
orde (11)

Digitaal samenwerken en

Negende week van Grip op Informatie

11 tot met 18 april 2024

Save the date!!

- **Vragen en tips: gripopinformatie@vng.nl**
- **Evaluatie wordt nagezonden**
- **Dank u wel voor uw aandacht!**